Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

1996 йил, 22 март, № 11 (50).
Шанба кунлари чиқади. Сотувда эркин нархда. Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси

•1996 йил—Амир Темур йили

СОҲИБҚИРОН ДЕЙДИКИ...

• Той минган — от ҳам минади.

***

• Эл тупурса кўл бўлур.

***

• Энг баланд минора ҳам ердан кўтарилгай.

***

• Яхши отга бир қамчи, ёмон отга минг қамчи.

***

• Яхшини — ёмон кунда сина.

***

• Яхши одам юрт тузар, ёмон одам юрт бузар.

Ҳар дилга истиқлол ҳиссини жойлаб,
Наврўз кезаётир Ўзбекистонда!

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ АЙЁМИДАГИ ТАБРИК СЎЗИ

Азиз ватандошлар!
Дўстлар, меҳмонлар!

Аввало, юртимизга энг кўҳна, энг гўзал ва табаррук айём — муборак Наврўз кириб келгани билан муборакбод этаман.

Ҳар бир халқ, ҳар бир миллатга баҳо беришдан аввал унинг урф-одатларига, байрамларига баҳо берилади.

Ота-боболаримиз азалдан вужуд-вужудларига сингиб кетган бу қутлуғ байрамни интизорлик билан, зўр шоду хуррамлик билан қарши олганлар. Бу қадимий ва муқаддас заминимизда неча-неча минг марта муборак Наврўз тонглари отган.

Янги фасл — янги йилнинг муқаддимаси бўлмиш бу шарофатли кунда она табиат уйғонади. Еру кўкда яшариш ва янгиланиш бошланади.

Наврўз асрлар давомида биз учун эзгулик, ҳурлик, озодлик тимсоли, инсон юрагида олижаноб ва ёруғ орзу-умидлар куртак очадиган фасл бўлиб келган.

Яқин тарихимизда — бизларнинг нафақат қўл-оёғимизни, балки онгимизни, шууримизни, миллий ғуруримизни кишанбанд қилган мустабид даврда юртимизнинг азалий Наврўз байрамига қанчадан-қанча маломат ва ҳақорат тошлари отилди.

Шунга қарамасдан бу улуғ айём халқимиз қалбининг тўрида яшади. Ҳеч қандай ёвуз куч ҳам уни юрагимиздан юлиб ололмади.

Бунинг учун иродаси тоғдай бақувват, иймони пок, диёнати бутун халқимизга ҳар қанча тасаннолар айтсак, ҳар қанча таъзим қилсак арзийди.

Чунки Наврўз халқимизнинг асл миллий байрамидир. У биз кимларнинг авлоди эканимизни, қандай улуғ ва бой мерос ворислари эканимизни, қандай беқиёс салоҳият соҳиблари эканимизни жумлаи жаҳонга яққол намоён қиладиган маънавий бир кўзгудир.

Бугун Наврўзи олам маънавиятимизнинг ажралмас қисми сифатида ҳаётимиздан мустаҳкам ўрин олди.

Мустақиллик даврида кечирган беш йиллик ҳаётимизга назар ташласак, бу даврнинг Наврўз байрами маъносига, моҳиятига нақадар ҳамоҳанг, уйғун ва муштарак эканини кўрамиз.

Зеро, Наврўз табиат оламининг уйғониши ва яшаришини англатса, Ўзбекистон истиқлоли халқимизнинг, юртимизнинг ижтимоий, сиёсий, маънавий жиҳатдан уйғониб, камолат касб этиб бораётганини англатади.

Халқимизнинг не-не мураккаб синовлардан матонат билан ўтиб, янги давлат, янги жамият барпо этиш борасида етиб келган марраларни, тарихимиз, улуғ аллома аждодларимизнинг мўътабар номларини, муқаддас қадриятларимиз, шаъну шавкатимизни тиклаганимизни яна бир бор англатади ва таъкидлайди.

Юртимизга ёруғ кунлар кириб келаётганидан дарак беради.

Азиз дўстлар!

Наврўз ўз моҳияти билан хурсандчилик байрами. Гина-кудуратлар, ҳафагарчилик ва ўзаро аразлар унутиладиган байрам. Наврўз кўнгиллардаги ғуборни ювади, ғам-ғуссани кетказади, янги умидлар бахш этади.

Бу байрамнинг яна бир улуғ фазилати шундаки, у барча яхши ниятли кишиларни ўзаро яқинлаштиради, бирлаштиради, ҳамкору ҳамнафас қилади.

Яхшиликни, дўстликни ҳамма нарсадан устун қўядиган диёнатли, иймонли халқимиз барча яқин ва узоқ қўшни биродарларига бағрини кенг очади. Ўзбекистонни ўз юртим, ўз Ватаним деб яшаётган ҳар бир инсон билан, уларнинг миллати ва эътиқодидан қатъий назар, дўстона, аҳил бўлиб яшайди. Ўзбекистон деган бу саховатли ва бетакрор замин ҳаммага баробар ризқ-рўз сочади.

Шунинг учун ҳам бугун мамлакатимизда ҳукм сураётган тинчлик ва тотувлик, энг асл фазилатлар соҳиби бўлмиш халқимиз олижаноблигининг яна бир тасдиғи, яратганимизнинг инъоми деб айтсак, ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Азиз дўстлар!

Биродарлар!

Бугун халқимизнинг азалий удумига амал қилиб, ушбу гўзал айёмнинг ҳақиқий эгалари бўлмиш заҳматкаш деҳқонларимизга алоҳида ҳурматим ва муҳаббатимни изҳор этиб айтмоқчиман.

Янги мавсумингиз ҳам баракали бўлсин, хайрли бўлсин!

Меҳнатингиз унумли бўлсин!

Ерга қадаган уруғларингиз бехато униб чиқсин!

Азиз юртдошларим!

Бугун Наврўзи олам қутлуғ куни бутун Ўзбекистон аҳлига — нуроний оталаримизга, дуогўй оналаримизга, мунис аёлларимизга, ўғил-қизларимизга мен чин қалбимдан тилакларимни айтмоқчиман.

Илоё, бугунги наврўзий кайфиятингиз йил бўйи давом этсин!

Ҳар бир кунингиз Наврўз бўлсин!

Юртимиздан барака аримасин!

Ҳар бир оила буюк Амир Темур бобомизнинг кўрғони каби мустаҳкам бўлсин!

Ҳар бир хонадоннинг дастурхони тўкин-сочин бўлсин!

Ҳар бир инсоннинг бахту саодати зиёда бўлсин!

Наврўзингиз муборак, азиз ватандошларим!

Бугунги қутлуғ Наврўз тонгида менинг Оллоҳдан яна бир тилагим бор: кириб келаётган янги йилда Ўзбекистон заминида, ҳар қайси оила, ҳар қайси хонадонда тўю томошалар, қувончли кунлар кўпроқ бўлсин. Мен ҳам шу кунларда хизматингизда бўлай, шундай хурсандчилик кунларни халқим билан бирга баҳам кўрай!

• *Партия ахбороти*

ҲАЙЪАТ ЙИҒИЛИШИ

Шу йил 19 март куни Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши ҳайъатининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Сиёсий Кенгаш биринчи котиби Турғунпўлат Даминов олиб борди.

Сиёсий Кенгаш ҳайъати йиғилишида кун тартибидаги бошқа бир қатор масалалар билан бирга Россия Федерацияси давлат Думасининг шу йил 15 март куни Беловеж битимларини бекор қилиш тўғрисидаги қарори муҳокама қилинди ва мазкур масала юзасидан Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг баёноти қабул қилинди.

Шунингдек, мажлисда умумхалқ байрами Наврўзни нишонлаш бўйича тадбирлар, ҳайъат олдинги мажлислари қарорларининг бажарилиши ҳамда партия фаолиятига тааллуқли бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

Шу кунларда халқимиз ўртасида чуқур норозиликка сабаб бўлаётган Россия Федерацияси давлат Думасининг 1996 йил 15 мартда қабул қилинган, собиқ СССРни қайта тиклашга қаратилган қарори Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясини бу масалага ўз муносабатини билдиришга мажбур қилди.

Думанинг бу қарорини ҳуқуқий жиҳатдан бошқа Ҳамдўстлик мамлакатларининг ички ишларига аралашиш, яъни уларнинг ўз тақдирларини ўзлари белгилашдек муқаддас ҳуқуқларини поймол қилишдир, деб ҳисоблаймиз.

Дума 1991 йил 17 март куни ўтказилган Иттифоқ референдумини далил сифатида келтиради. Шуни баён қиламизки, Иттифоқ референдуми ўтказилганда Ўзбекистон фуқаролари иккинчи бюллетень бўйича овоз бериб, амалда Иттифоқ референдумига қўйилган масалани йўққа чиқарган эдилар.

Ўзбекистон Республикасининг мустақиллиги СССР расман тарқатиб юборилгандан аввал, 1991 йил 31 августда эълон қилинган. Ўзбекистон ўз тараққиёт йўлини аниқ белгилаб олган суверен давлатдир. Биз ўз озодлигимизни муқаддас деб биламиз ва унга таҳдид қилишга уринаётган кучларнинг турли-туман сиёсий найранглари, яъни конфедерация, Евроосиё каби «ғоялари»ни рад этамиз.

Бизнинг мақсадимиз барча давлатлар, шу жумладан Россия Федерацияси билан халқаро ҳуқуқ нормалари ва тенг ҳуқуқликка асосланган яқин қўшничилик ва дўстлик муносабатларини ривожлантиришдир.

Биз узоқ мустабидлик давридан қутулиб, яқиндагина ўз мустақиллигимизни қўлга киритдик. Шундай экан, кўтарасига бой бериб қўйилган ўзлигимизни мисқоллаб йиғиб, эндигина роҳатини кўра бошлаган даврда яна орқага қайтишимизни келажакда оқлаб бўлмайди.

Озодликни қўлга киритиш қийин, лекин бой бериш осон! Буни халқимиз жуда яхши билади.

Ўзбекистон «Адолат» Социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши.

• *Муҳаррирнома*

ТАЗЙИҚЛАР ДАВРИ ЎТИБ КЕТГАН

Газетамизнинг ўтган сонида «Тарих ортга қайтмайди» сарлавҳали мақола босилган эди. Унда, жумладан, шундай сатрлар бор эди: «...Г. Зюгановнинг ҳокимият тепасига келса, Беловеж келишувини бекор қилиши, шунингдек собиқ СССР шаклидаги Иттифоқни тиклашга эришишига доир даъволари бизнинг мақсадларимизга, орзуларимизга зиддир». Мазкур мақола босмахонада саҳифаланаётган чоғда, яъни 15 март куни Россия давлат Думаси Беловеж битимини бекор қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Бу нарса жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларнинг қанчалик норозилигига сабаб бўлганлиги ҳаммамизга маълум. Россиянинг энг нуфузли газеталаридан бири «Труд» шундай деб ёзди: «Коммунистлар ва уларнинг давлат Думасидаги ҳамфикрлари, балки ўзлари билмаганлари ҳолда, собиқ СССР халқларининг яқинлашувига қарши 1991 йил августдан кейинги энг қаттиқ зарбани бердилар... Думадаги кўпчилик, таклиф қилинган лойиҳаларнинг ҳуқуқшунослик нуқтаи-назаридан бутунлай асоссиз эканлигига аҳамият бермади...»

«Дума қабул қилган қарорнинг бемаънилиги шунчалар кўзга ташланиб турибдики, — деб ёзади газета ўзининг кейинги сонида, — бу ташаббус ижодкорлари билан тортишиб ўтириш ҳам ноўриндир. Бироқ, мазкур қарорни Россиядаги ҳокимият учун даъвогар бўлаётган кучлар қабул қилганлигини инобатга олсак, унинг ўта ташвишли эканлиги шундоққина кўзга ташланиб қолади».

Собиқ СССР ҳудудида мустақил ривожланаётган, ўз мустақиллигини қўлга киритиб, истиқболи сари дадил қадам ташлаётган халқлар ўз олдиларига иқтисодий жиҳатдан ўзаро тенг интеграцияга эришишни мақсад қилиб қўйган эдилар. Россия давлат Думаси ўйламай-нетмай қабул қилган қарор бу табаррук мақсадни пучга чиқариши ҳеч гап эмас.

Маълумингизким, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Россия давлат Думаси қабул қилган мазкур қарор муносабати билан Россия Федерацияси Президенти Борис Ельцинга мактуб йўллади: «Ўзбекистон халқи Россия Федерацияси давлат Думаси 1996 йил 15 март куни Беловеж битимларини бекор қилиш ҳақида коммунистлар ташаббуси билан қабул қилган қарорни ташвиш билан кутиб олди, — дейилади Ўзбекистон Президентининг мактубида. — Сиз, Россиянинг Президенти ва барча демократик кучлар, Россия жамиятини янгилаш тарафдорларини қўллаб-қувватловчи тан олинган етакчиси сифатида Россияни эски, умрини яшаб бўлган тузумга қайтаришга интилаётган турли сиёсий доираларга муносиб зарба берасиз, Россия ислоҳотлар йўлидан дадил бораверади ва жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб ўринни эгаллайди, деб қатъий ишонамиз».

Худди шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг қарори ҳам қабул қилинди. Унда, жумладан, шундай дейилади: «Олий Мажлис Кенгаши яна бир бор таъкидлайдики, Ўзбекистон танлаб олган йўл 1991 йил 29 декабрда ўтказилган референдумдаги халқнинг ўз хоҳиш-иродасини эркин билдириши асосида қабул қилинган йўл бўлиб, бу референдумда сайловчиларнинг 98,2 фоизи Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши томонидан эълон қилинган «Ўзбекистон Республикасининг Давлат мустақиллигини маъқуллайсизми?» деган матнни ёқлаб, овоз бердилар».

Россия давлат Думасининг қарори Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ҳудудида кўпчиликнинг кучли норозилигига сабаб бўлди.

«Тарих ғилдирагини орқага қайтариб бўлмайди, — деди Украина Президенти Леонид Кучма, — Украина 1991 йилги референдумда мустақил давлат бўлиб қолиш ҳақида хоҳиш билдирган». Украина Президенти Россия давлат Думасининг қарори Украина учун ҳеч қандай қонуний кучга эга эмаслигини таъкидлаб ўтди.

Арманистон Президенти Левон Тер-Петросяннинг фикри эса қуйидагича: «Россия давлат Думасининг Беловеж битимини бекор қилиш ҳақидаги қарори Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги қатнашчиларига қарши йўналтирилган иғводан бошқа нарса эмас».

Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоев мазкур қарор Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига қаратилган зарба эканлигини таъкидлади ва унинг амалга оширилиши қон тўкилишига олиб келиши мумкинлиги ҳақида уқтирди.

Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзэнинг фикрича, Россия давлат Думасининг қарори Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги доирасида эндигина шаклланиб келаётган ўзаро ишончни йўққа чиқариши ҳеч гап эмас. Президентнинг фикрича, Совет Иттифоқини тиклаш борасида уринишлар Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигини барбод қилиши мумкин.

Тарихдан бизга маълумки, қанчадан-қанча кучли, маҳобатли салтанат (империя)ларнинг барчаси вақти-соати келиб емирилган, қулаган, барбод бўлган. Бундан юз йиллар муқаддам Буюк Британиядек қудратли империя жаҳоннинг деярли тўртдан бир ҳудудини эгаллаб турарди. Лекин XX аср бошларига келиб, чок-чокидан сўкилди. Жаҳондаги сўнгги буюк империялардан бири — СССР империясининг эса 1991 йил декабрга келиб куни-соати битди...

Собиқ коммунистик тузумни қўмсаётганлар СССР империясини тиклаш ва шу билан яна қўлларимизга кишан солиш пайида бўлмоқдалар. Биз уларга қараб хитоб қиламиз: «Тарих ғилдираги ортга қайтмайди, жаноблар! Поезд кетиб бўлган, уни қувиб етишга ҳаракат қилманг. Сиз қабул қилган қарор сиёсат саҳнасидаги найрангдан, лўттибозликдан бошқа нарса эмас».

Қафасдан чиқиб олган қуш ҳеч қачон яна қайтиб ўша қафасни ҳавас қилмайди. У фақат кўкка, мовий осмонга интилади...

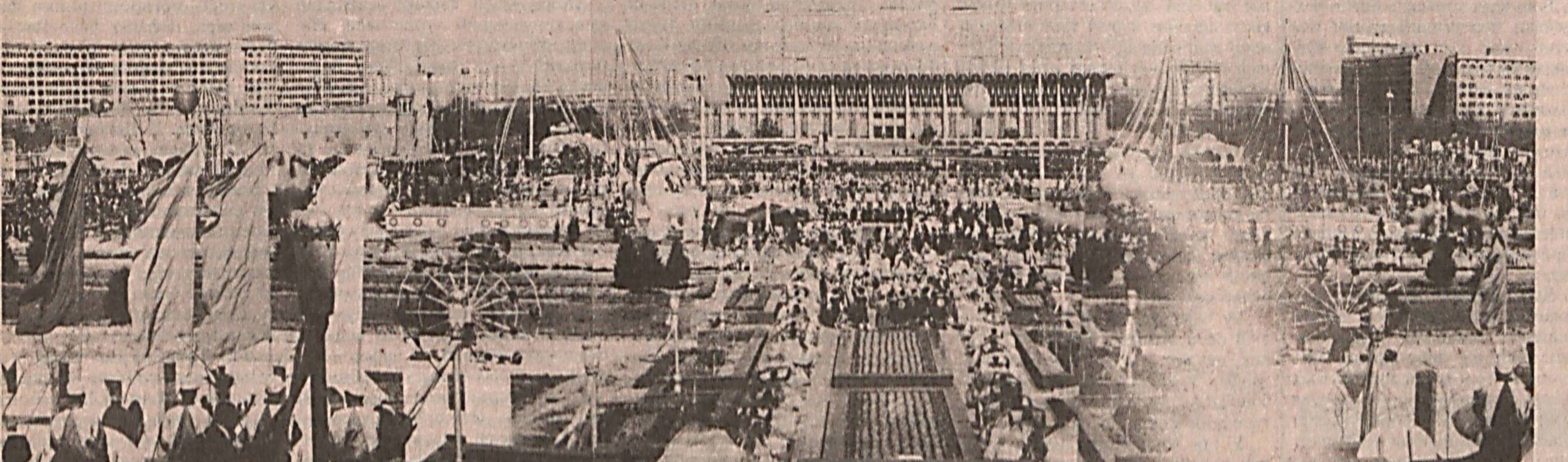

Ўзбекистонга энг севимли халқ байрами, гўзал Наврўз кириб келди. Ҳамма жойда бўлгани каби бу қутлуғ айём мамлакатимиз пойтахти Тошкентда зўр шодиёналар билан нишонланди.
СУРАТДА: байрам тантаналаридан лавҳалар.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ, Р. НУРИТДИНОВ, А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

• *Шукуҳ*

БОҒДОДДА БАЙРАМ

Янгиланиш, ёшариш, гўзаллик фасли — баҳорнинг муборак айёми — Наврўз байрами тантаналари Фарғона вилоятининг Боғдод туманида ҳам ўзига хос кўтаринкилик билан нишонланди. Байрам тадбирларида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетасининг ижодий жамоаси иштирок этди.

Бу туман аҳли республикамиз ижтимоий-иқтисодий ҳаётида ўзига хос ўринни эгаллайди. Улар «Наврўз» байрамини ўзгача кўтаринкилик ва шод-хуррамлик билан кутиб олдилар. Туманнинг барча меҳнат жамоалари, саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларида мубороак айём шарофати билан ўтказилган тадбирлар катта байрамга айланиб кетди. Айниқса, Боғдоддаги дон маҳсулотлари ҳиссадорлик жамияти ва пахта тозалаш заводи меҳнат жамоаларида бўлиб ўтган Наврўз тантаналари ишчи-хизматчиларнинг қалбида бир умрга муҳрланиб қоладиган бўлди: ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг бир йўла уч фарзанди қўли ҳалолланди. Бундай байрам тадбирларидан пахта тозалаш заводининг ишчан жамоаси ҳам четда қолмади. Меҳнатда доимо юқори натижаларга эришиб келаётган бу корхона аҳлининг Наврўз байрамида кам таъминланган оилаларнинг тўрт нафар фарзандига хатна тўйлари қилиб берилди. Шу билан бирга жамоада кўп йилдан бери у ерда ишлаб келаётган Абдурашид Ҳамдамовнинг Шоҳиста Юнусова билан никоҳ тўйи нишонланди.

Байрам тадбирларида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси номидан республика «Адолат» ижтимоий-сиёсий газетаси Бош муҳаррири Тўхтамурод Тошев, туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Абдуқаҳҳор Абдусаматов иштирок этди.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ, «Адолат»нинг махсус мухбири.

СУРАТЛАРДА: Боғдод дон маҳсулотлари ҳиссадорлик жамияти ва пахта тозалаш заводи меҳнат жамоаларининг байрам танатаналаридан лавҳалар.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар.

• Иқтисодиёт чорраҳаларида

«САМАРҚАНДУЛГУРЖИБИРЖАСАВДО»: ҲАММАСИ ТАЪМИНОТДАН БОШЛАНАДИ

• Маҳсулот эгаси харидорни излайди. • Йиллик савдо обороти — 189 миллион сўм. • Бир йилда 20 баробар кўп дивиденд.

Бугун миллий иқтисодиётни янада мустаҳкамлаш, бозор муносабатларини ривожлантириш [illegible]

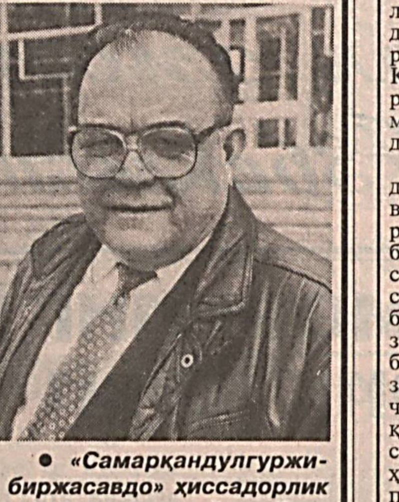

• «Самарқандулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик жамияти раиси Асад Раҳматов.

Ҳа, бугунги кунда «Самарқандулгуржибиржасавдо» [illegible] на, ташкилот, фирма у билан ҳамкорлик қилишдан бевосита манфаатдор. «Самарқандулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик жамияти уч-тўрт йилда ўз фаолиятини мутлақо янги йўналишга буриб ололди. Аниқроғи, илгариги давлат таъминоти, қатъий белгиланган фонд, тақсимот деган тушунчалар ҳозир эскирган. Энди исталган буюртмачи билан очиқ шартнома асосида иш юритилади. Уларга оддий ип, игнадан тортиб энг мураккаб компьютерларгача — хоҳлаган пайтда, хоҳлаган манзилга етказиб берилади.

— Маҳсулот эгаси харидорни излайдиган пайт етиб келди, — дейди ҳиссадорлик жамияти раҳбари Асад Раҳматов. — Лекин қандай маҳсулот билан? Арзон, сифатлими? Узоқдами, яқиндами? Ташиш харажатлари қимматга тушмайдими? Шу хилдаги маҳсулотни яна кимлар таклиф этаяпти? Ана шу саволларга жавоб излаб маркетинг, менежерлик, диллерлик касбларини чуқур ўзлаштирган мутахассисларни ишга жалб этганимиз қўл келаяпти. Яъни улар бозор эҳтиё[illegible] мот.

«Самарқандулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик жамияти раҳбари Асад Раҳматов — олий маълумотли иқтисодчи. 1969 йилда Самарқанд кооператив (ҳозирги савдо) институтини тугаллаган. Таъминот соҳасида 35 йилдан буён раҳбарлик лавозимларида меҳнат қилиб келмоқда. «Ҳурмат белгиси» ордени ва қатор медаллар соҳиби. Самарқанд вилоят кенгашининг депутати. Вилоятдаги кўплаб янги қурилишларга асос солган кишилардан бири. Жамиятдаги барқарорлик оддий таъминотдан бошланади, бозорга шарқона андиша ва ҳалоллик, харидорга озгина ён босиш ва ризолик сўраш барака келтиради, деб ҳисоблайди.

— Ишбилармонлик ривожланиб кичик ва ўрта бизнес корхоналари кенгаяётганлиги улар маҳсулотига янги-янги харидорлар топишни, бунинг учун эса турли савдо кўргазмалари, ярмаркалар уюштиришни тақозо этмоқда, — дея фикрини давом эттиради Асад Раҳматов. — Ўтган йили республика товар-хомашё биржасининг Самарқанд филиали билан биргаликда бир неча марта ана шундай муваффақиятли кўргазмалар ташкил этдик. Уларда нафақат қўшни вилоятлардан, балки Ҳамдўстлик мамлакатларидан ҳам вакиллар иштирок этиб, анчагина фойдали шартномалар имзоланди. Ҳозир ҳам Самарқандда 3 та кенгайтирилган доимий ярмарка фаолият кўрсатмоқда.

Дарвоқе, «Самарқандулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик жамияти бугун ўндан ортиқ фаолият турлари билан шуғулланаяпти. Улар қаторида улгуржи ва чакана савдо, ишлаб чиқариш, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш, техник воситаларни ижарага бериш, юкларни вагон ва контейнерлардан тушириш, қоғоз, металл, кабель ва пўлат арқонларни буюртмага биноан турли ўлчамларда қирқиб бериш сингари ишларни мисол тариқасида келтириш мумкин. Шугина эмас, ҳиссадорлик жамиятининг тикув цехи, ғовакли блоклар, йўлакларга ётқизиладиган плиталар ва пойдевор блоклар тайёрлайдиган цехи, сайёҳларни қабул қиладиган 50 ўринли шинам меҳмонхонаси бор. 16 та чакана савдо дўкони барпо этилган. Шуларнинг 7 таси вилоят қишлоқларида жойлашган. Улгуржисавдо эса ёғоч, қурилиш материаллари, кимё ва металл маҳсулотлари, электр ускуналар ҳамда машинасозлик буюмлари етказиб берувчи тўрт хил йирик мажмуадан иборат. Тез кунларда ҳиссадорлик жамиятининг 7 қаватлик янги биносида сартарошхона, пойафзалларни таъмирлаш, суратга олиш, заргарлик, босма нашрларни сотиш, қаҳвахона, ресторан хизматларини йўлга қўйиш мўлжалланмоқда.

Қисқаси, ишлаб чиқариш ва хизматлар мижозлар учун, уларнинг эҳтиёжини тўла-тўкис қондириш учун деган оддий бозор қоидаси бу ерда ўзининг амалий ифодасини топмоқда. Шу боис «Самарқандулгуржибиржасавдо» ҳиссадорларининг даромадлари ҳам ортиб бормоқда. Уларнинг ҳар бири 1995 йилда аввалги йилга қараганда ўз акцияларининг ҳар сўмига 20 баробар кўп дивиденд олишди. Қа-ранг, ҳам мижозлар мамнун, ҳам жамоанинг моддий манфаатдорлиги беқиёс. Бу муваффақият ҳиссадорлар орасида бозор руҳиятини, харидор кўнглини топадиган тиниб-тинчимас кишилар кўплиги билан изоҳланади. Бош менежер Улуғбек Пўлатов, Алишер Бобомуродов, Бахтиёр Насриддинов, Суҳроб Ҳакимов сингари ишбилармонлар шулар жумласидандир.

Башарти сиз бизнес соҳасида ишончли шерик излаётган экансиз, албатта «Самарқандулгуржибиржасавдо»га мурожаат қилинг. Бу ерда Сизга савдода йўқ ёки ғоят тақчил товарларни топиб беришади. Уй қуришга, уни керакли рўзғор жиҳозлари билан тўлдиришга ёрдамлашишади. Юкингизни манзилга бешикаст етказиб беришади. Йўлда қолсангиз меҳмонхонага жойлаштиришади. Маркетинг, менежерлик, диллерлик хизматларидан кўнглингиз тўлади. «Самарқандулгуржибиржасавдо»даги барча ҳисоб-китоблар нарх-наво, товар, омборхона ва хизматлар жойи, харидорлар ҳақидаги маълумотлар замонавий компьютерларда жамланган. Сиз ахборот истаб овора бўлмайсиз.

Бозор зукко, серғайрат ишбилармонларни ёқтиради. Бозорнинг ободлиги ҳам, юртнинг фаровонлиги ҳам шундай кишиларнинг хизмати билан ўлчанади. «Самарқандулгуржибиржасавдо» мижоз кутмайди, мижозларнинг эҳтиёжига ўзи пешвоз чиқаётган экан, унинг йўли доимо очиқ, ишлари бароридан келишига аминмиз.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.
Т. НОРҚУЛОВ
олган суратлар.

•Жамоа жойлашган бино.

• Ҳиссадорлик жамиятининг мутахассислари Гулшан Шодиева ва Наталья Манучарова компьютерда ишламоқда.

• Акс-садо

ҚОНУННИ БИЛИШАДИМИ?

Газетамизнинг 16 март сонида «АДОЛАТ ШАМШИРИ ҚАНДАЙ ҚЎЛЛАРДА?» сарлавҳали танқидий мақола босилган эди. Унда Наманган шаҳар ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари йўл қўйган камчиликлари ҳақида айтиб ўтилганди. Бир неча кун ўтгач таҳририятимизга Андижон вилоят, Комсомолобод туман адвокатурасининг масъул ходими Комилжон Ғозиев қўнғироқ қилди.

«Мақолани ўқиб чиқдим, — деди у бироз ҳаяжонланган товуш билан, — ҳуқуқ органлари республикамиздан бутунлай бош олиб чиқиб кетган, 3-4 йил саёқлик қилиб юрган бир кимсанинг ёнини олганлари-ю, Ўзбекистон ҳудудида ишлаб, фарзандларимизга тарбия бериш билан машғул бўлган беш фарзандли оилани уйдан кўчириб чиқариш ҳақида қарор қабул қилганликлари бутунлай адолатсиз иш бўлибди. Наманганлик ҳуқуқшунослар Ўзбекистон Республикасининг Уй-жой ҳақидаги қонунлар Мажмуасини яхшироқ ўқиб кўрмабдилар-да! Унинг 72-моддасида шундай изоҳ бор: **«Ижарага олувчилар ва уларнинг оила аъзолари эгаллаб турган турар жойлар... Узоқ шимол районларида ва шу районларга тенглаштирилган жойларда ишлаш учун кетганларида — МЕҲНАТ ШАРТНОМАСИ АМАЛДА БЎЛГАН БУТУН ВАҚТ МОБАЙНИДА... уларга бронлаштириб (биркитиб) қўйилади».**

Ахир мақола «қаҳрамони» Игнатова билан тузилган меҳнат шартномаси ақалли бирор кун ҳам АМАЛДА БЎЛМАГАН-КУ! Игнатова меҳнат шартномасининг «Ш» ҳарфини ҳам бажармаган-ку! У шартнома асосида ишлаб келаман, дея ваъда бериб, Ўзбекистон давлатининг анча маблағини чўнтагига солиб кетган. Лекин ишламай, собиқ СССР ҳудудида бир неча йил ўз шахсий иши билан овора бўлиб юрган. Ўша ердан туриб «Уйга даъвойим йўқ» мазмунида тилхат ҳам юборибди. Нега энди ҳуқуқ органлари кўра-била туриб, оқни қорага, қорани эса оққа чиқарадилар? Бу ерда кимларнингдир қандайдир шахсий манфаатлари устун келганлиги аниқ-равшан кўзга ташланиб турибди».

Биз ҳам газетхоннинг фикрига қўшиламиз. Республика прокуратураси ушбу масалада ўзининг холис фикрини билдиради, деб умид қиламиз.

ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ БЎЛИМИ.

• Туҳфа

УЙ МУБОРАК!

Тошкентдаги «Конструктор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари Наврўз байрами арафасида шодиёна кунларни бошдан кечирдилар. 32 хонадондан иборат уй уларнинг ихтиёрига топширилди. Ўн фарзанднинг отаси Яшатилла Қамбаров, шунингдек Светлана Иноғомова, Тўлаган Илҳомов, Виктор Жмирко каби ишчи-хизматчилар ўзларининг кўп йиллик орзу-мақсадларига эришдилар.

Хўш, ҳозирги иқтисодий тақчиллик даврида катта ижтимоий аҳамиятта эга бўлган бу ютуқ қандай қўлга киритилди?

— Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмамиз республикамиздаги гўшт ва сут корхоналарига амалий ёрдам кўрсатувчи ташкилотлардан биридир, — дейди бирлашма Бош директори, Республика Олий Мажлиси депутати, техника фанлари доктори, «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов, — биз корхоналар, цехлар, участкаларни таъмирлаш, техника билан жиҳозлаш учун лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқамиз, шунингдек кичик механизация, қурилмалар ва автоматизация воситаларини ишлаб чиқариш, тайёрлаш ва жорий этиш, корхоналарнинг ўлчов воситаларини текшириш, технологик жараёнларни метрологик жиҳатдан таъминлаш, автоматлаштириш билан шуғулланамиз. Ишчи ва хизматчиларимиз ўтган йили 15 миллион сўмлик иш бажардилар, ишлаб чиқариш рентабеллиги 22,5 фоизни ташкил қилди.

Бирлашмада жамоа аъзолари ҳақида қайғуриш, жон куйдириш асосий масала қилиб қўйилган. Ишчи-хизматчиларнинг аксарият кўпчилигига дала-ҳовли қуриш учун ер майдонлари ажратиб берилди. Ер майдонларининг атрофларини ўраш, муҳандислик-коммуникация ишлари бирлашмага тушаётган соф даромад ҳисобига амалга оширилмоқда. Дарҳақиқат, бу ерда ўрнак олса арзийдиган талайгина яхши ишлар кўзга ташланиб турибди. Чунончи, бирлашмада ишлаётган аёллар учун уларнинг ойлик маошлари сақлан-ган ҳолда қисқартирилган иш ҳафтаси жорий қилинди. Улар жума кунлари ишламайдилар. Ҳафтасига уч кун дам олишлари натижасида ўз саломатликлари ҳамда фарзандлари тарбиясига кўпроқ вақт ажратиш имкониятига эга бўлаётирлар.

Давлатимизнинг қимматбаҳо қоғозлар бозорини ривожлантириш ва кенгайтириш борасидаги сиёсати ҳам муваффақиятли равишда амалга оширилаётир. Жумладан, бу ерда республика банкларидан акциялар сотиб олиш йўлга қўйилди. Меҳнат жамоасининг қарорига кўра, ундан тушган дивиденд-(фойда)нинг бир қисми чорак сайин ишчи ва хизматчиларга тарқатилмоқда. 1996 йилнинг биринчи чорагида ҳар бир ишчи 3000 сўмдан дивидендга эга бўлди.

Бундан бироз муддат аввал бирлашма ишчи-хизматчиларининг турмуш шароитларини яхшилаш мақсадида шаҳардаги бошқа корхоналар, чунончи Тошкент шаҳар қурилиш-механизациялаш трести, шаҳар йўл қурилиш-таъмирлаш трести умумтехнологик ишлаб чиқариш бошқармаси каби корхоналар билан ҳамкорликда юқорида қаламга олганимиз 32 хонадондан иборат уй қурилиши бошлаб юборилган эди. Қурилиш муваффақиятли равишда тугалланди. Бунда корхонанинг даромадларидан солиқ олиш хусусида имтиёз берилганлиги муҳим рол ўйнади. Шунингдек, ўтган йилнинг 1 июлидан бошлаб республикамиздаги ҳуқуқий ва жисмоний шахсларнинг қимматбаҳо қоғозлар муомаласидан дивиденд кўринишида олинадиган даромадлари 3 йилгача солиқдан озод этилганлиги ҳам бу маблағларни уйни тезроқ қуриб битказишга йўналтириш учун имкон яратди. Уйни қуриб битказишда бошқа кўпгина корхона ва ташкилотлар ҳам ўз ёрдамларини аямадилар.

Биз ҳам ушбу қутлуғ Наврўз кунлари қувончларига қувонч қўшилган янги уй соҳибларининг шодликларига шерик бўламиз.

А. ОҚИЛОВ,
«Адолат» мухбири.

Газета саҳифаланаётганда...

Наманган вилояти судидан шошилинч телеграмма олинди. Унда шундай дейилади: газетанинг 1996 йил 16 март сонида босилган «Адолат шамшири қандай қўлларда?» мақоласида кўрсатилган Жумабоев Тоҳир ва Игнатова Ольгаларининг фуқаролик ишлари бўйича барча суд қарорларини бекор қилиш ҳақида вилоят судининг раёсатига раддия киритилганлигини маълум қиламиз.

Р. Ш. ФАЙЗУЛЛИН, Наманган вилоят судининг раиси.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

• Европа парламенти Чеченистондаги можароларни бартараф қилишда воситачилик қилиш таклифи билан чиқди. Страссбургда бўлиб ўтган парламент сессиясида унинг аъзолари Президент Борис Ельцинга Чеченистон муаммосини ҳал этишда воситачилик қилиш таклифи билан мурожаат этди. Бундан ташқари ҳужжатда айтилишича, Россиянинг Чеченистонда тинч аҳолига нисбатан қўллаётган ҳарбий ҳаракатлари Европа иттифоқи низомларига мос келмайди.

* * *

• Собиқ Совет иттифоқининг тарқаб кетиши қонуний эди ва ушбу жараённи тўхтатиб қолишнинг имконияти бўлмаган, деди Президент Борис Ельцин Россия телевидениеси мухбири билан суҳбатда. «Собиқ иттифоқнинг тарқаб кетишида кўпроқ мени айблашади. Ҳозир бу коммунистларнинг севимли мавзусига айланган. Бироқ, бир киши шундай улкан давлатни саноқли ойларда тарқатиб юбориши мумкин эмас», деди у. Президент ушбу жараённинг асосий сабабларига тўхталар экан, иттифоқдош республикалар марказдаги раҳбарларга ишонмай қўйганди, деди.

* * *

• 15 мартдан «Африка учун БМТ ташаббуси» дастурини ҳаётга жорий этиш бошланди. Мазкур дастурга биноан Африка мамлакатларига 25 миллиард АҚШ доллари миқдорида халқаро ёрдам кўрсатилиши керак.

Ушбу тадбир ташкилотчиларининг таъкидлашича, дастур ўн йилга мўлжалланган бўлиб, асосан қитъада барқарор тинчлик ўрнатиш, давлат бошқарув институтларини мустаҳкамлаш, мамлакатларнинг ташқи қарзларини камайтириш, қишлоқ хўжалиги, маориф ва соғлиқни сақлаш соҳаларини ривожлантиришни кўзда тутади.

* * *

• Камерун ҳукумати Руанда армиясининг собиқ полковниги Теонесте Багосорани ҳибсга олди. У 1994 йили тинч аҳолини қирғин қилишда айбланмоқда. Ўшанда 1 миллион нафарга яқин Руанда аҳолиси қириб юборилган эди. Тергов ишларида маълум бўлишича, Т. Багосора ушбу хунрезликдан олдин яширин миллий зобитлар ташкилотига раҳбарлик қилган. Шунингдек, у Хуту қабиласи вакилларидан иборат қуролли тузилманинг бош ташкилотчиларидан бири бўлган.

* * *

• Ангола қуролли кучлари ва Унита ҳарбий ташкилоти қўмондонлиги ўртасида ягона қўмондонлик остида бирлашиш ҳақидаги битим имзоланди. Шундай қилиб, мамлакатда тинчлик ўрнатиш жараёни яна қайта жонланди. Ҳужжатга биноан, Ангола ҳукумат қўшинларига 26.300 нафар Унита жангчилари қўшилади. Натижада Анголанинг мунтазам қўшинлари сони 90 минг нафарга етади.

* * *

• Хитой бир неча кундан буён Тайван ороли яқинида ҳарбий машқлар ўтказмоқда. Бу эса Тайван ҳукуматини қаттиқ ташвишга солаётир. Шу боис мамлакатда фавқулодда вазият шароитига жадал тайёргарлик кўрилмоқда. Мамлакат пойтахти Тайбэйда ҳаво ҳужумига қарши мудофаа чоралари кўрилиб, ерости иншоотларида сув, дори-дармон ва озиқ-овқат захиралари ғамлаб қўйилди. Мазкур иншоотларда бир йўла 100 минг нафар кишини яшириниш имкониятига эга.

Айни пайтда Тайван қуролли кучлари ҳам жанговар ҳолатга келтирилган. Ҳозир қуруқликда 360 минг, ҳарбий денгиз флотида 36 минг, ҳарбий ҳаво кучларида эса 77 минг нафар аскар орол мудофааси учун шай турибди.

* * *

• Ироқ ташқи ишлар вазирлиги «Ироқ Қувайт фуқароларини ҳамон асирда ушлаб турибди», дея Қувайт расмий вакили томонидан тарқатилган баёнотни рад этди. Ироқ ташқи сиёсат маҳкамаси берган баёнотда таъкидланишича, БМТнинг 1991 йилда қабул қилган 686-резолюциясига биноан Ироқ 11 минг нафардан иборат қувайтлик асирни озод қилган. Ҳужжатда айтилишича, ҳозир Ироқ ҳудудида биронта ҳам асир йўқ.

* * *

• АҚШ фаластинлик террорчи Мажид ол-Молкининг қаердалиги ҳақида хабар етказган кишига 2 миллион АҚШ доллари миқдорида мукофот беришини эълон қилди.

Мажид ол-Молки 1985 йилда Италияга қарашли «Акилле лауро» кемасини гаровга олиш ва 69 ёшарли АҚШ фуқаросини ўлдиришда иштирок этган. Ўшанда Италия суди уни 30 йил қамоқ жазосига маҳкум қилган эди. Яқинда эса бу жиноятчи қамоқхонадан қочди. Илгари ҳам унинг икки шериги қамоқдан қочишга муваффақ бўлганди. Ҳозир мазкур гуруҳнинг фақат бир аъзоси қамоқда ўтирибди.

* * *

• Филиппин яқин кунларда АҚШ билан ҳамкорликда Жанубий Хитой денгизидаги Лусон ороли атрофида кенг кўламли ҳарбий машқлар ўтказади. Ундан кўзланган мақсад денгиз пиёдалари ҳаракати ва Филиппин ороллари атрофида разведка хизматини такомиллаштиришдир. Филиппин қўшинлари қўмондони Артуро Энрилененинг таъкидлашича, ушбу машқларнинг Хитой билан Тайван ўртасида юзага келган вазиятга ҳеч қандай алоқаси йўқ.

* * *

• АҚШ мудофаа вазири Уильям Перри Венесуэлага расмий ташриф буюрди. Уильям Перри сафари давомида мамлакат раҳбарияти ва ҳарбий вакиллари билан учрашиб, минтақавий хавфсизликни таъминлаш, ҳарбий соҳадаги ҳамкорликнинг бугуни ва истиқболи билан боғлиқ масалаларни муҳокама қилади. Шунингдек, музокараларда наркобизнесга қарши курашда ҳамкорлик қилиш юзасидан ҳам кенгашиб олинади.

* * *

• Грузия парламентининг шу кунларда ўтказилиши кўзда тутилган навбатдан ташқари йиғилиши жорий йилнинг 4-5 апрел кунларига қолдирилди. Бу ҳақда мамлакат парламентининг матбуот маркази хабар қилди. Мазкур йиғилишда Абхазиядаги можарони бартараф этиш масаласи муҳокама қилиниши лозим эди. Бироқ, депутатлар тегишли вазирликлар ва муассасалар тайёрлаган материаллар ушбу масалани тўла қамраб ололмаслиги туфайли йиғилишни бошқа вақтга кўчиришга қарор қилди.

* * *

• Япония ҳарбий денгиз кучлари яна бир энг замонавий, бир йўла ундан ортиқ нишонни уришга қодир барча қурол-яроғ билан жиҳозланган улкан ҳарбий кемага эга бўлди. Мазкур эсминец шу русумдаги кемалардан икки баробар қиммат туради. Айни пайтда Япония денгиз флотида бундай кемалар сони атиги учта. «Мицубиси дзюкогио» компанияси ушбу кемани 1993 йилда қуришни бошлаган эди.

• Истанбулнинг машҳур Босфор кўрфази

• Саҳийқалб кишилар

«УМИД» БИЛАН ЯШАЁТГАНЛАР

Сирғалидаги кўпдан-кўп тўрт қаватли уйларнинг бирида ногиронларни қайта оёққа турғазиш маркази жойлашган. «Умид» деб аталган бу марказ иш бошлаганига яқинда уч йил тўлади.

Бош врач хонасида бизни чеҳрасидан нур ёғилиб турган опа кутиб олди. Уни қаердадир кўргандай бўламан. Бироздан кейин эслайман: ахир у Наима опа Маҳмудова-ку! Кўп йиллар республика миқёсидаги турли раҳбарлик лавозимларида ишлаган, республика Касаба уюшмаларига бош бўлган. Одамлар кам биладиган яна бир жиҳати — у ўзбек халқининг оташин қаламкашларидан бири Боту (Маҳмуд Ҳодиев)нинг қизи.

Хўш, Наима опанинг бу шифохонага нима дахли бор, деб сўрашингиз турган гап. Дахли борлиги шундаки, ушбу тиббиёт масканининг бош врачи Дилбар Қурбонова Наима опанинг қизи. Опа ҳозир нафақада. Собиқ тиббиёт ходими эмасми, бўш қолди дегунча, қизининг хайрли ишларига қарашиб юборади.

Биз «хайрли ишлар» иборасини бекор ишлатмадик. Орамизда қалби дарё жаннати одамлар жуда кўп. Бош врач Дилбар Умаровна Қурбонова ҳам ана ўшалар тоифасидан.

Дилбархоннинг онаси ҳақида айтиб ўтдик. У кишининг дадаси Умар ака Қурбонов ҳам тиббиёт ходими бўлган эди. Ўзи ташаббус билан чиқиб, 1966 йили 14 ёшгача бўлган ногирон, шол болаларни даволашга мўлжалланган шифохона очганди. Унинг қўлидан юзлаб ногиронлар даво топгандилар ўшанда.

У пайтлар Дилбар эндигина тўққиз ёшга тўлганди. Лекин ота юрагида инсониятнинг «қаноти синган қушчалари» — ногиронларга бўлган меҳр-шафқат қизчанинг қалбига ҳам кўчган эди. Наима опанинг айтишига қараганда, Дилбар тиббиёт институтини тугатгандан бери бир ўй, бир мақсад билан яшабди: у ҳам бўлса ногиронларни мустақил равишда даволайдиган тиббиёт маркази очиш. Ўша орзу тинчлик бермасди унга.

Бу ўринда бир нарсани эътибордан қочирмаслик лозим. Ногиронларни давлатимиз ҳам ўз тиббиёт масканларида даволайди. Лекин бундай муассасаларда бемор якка ўзи даволанади, ёнида яқинларидан ҳеч кими бўлмайди. Ахир у кимнингдир ёрдамига муҳтож. Касалхона бўлимидаги битта ҳамшира 50-60 нафар ногиронга қарайди, лекин улар учун меҳрибон она бўлолмайди. Вақти ҳам йўқ унинг бунга, имконияти ҳам... Яна бир муаммо: ногиронлар давлат тиббиёт муассасаларига фақат касалликлари хуруж қилгандагина олиб келинадилар. Аслида эса улар пала-партишлик билан эмас, балки илм-фан ютуқлари асосида, мунтазам равишда даволанмоқлари керак. Ана шундагина бу иш ўз самарасини беради. Қолаверса, ногироннинг ёнида неча ўн кунлаб бирга ётган яқин кишиси кейинчалик, уйига қайтганда ҳам ўзи ўзлаштириб олган турли тиббий муолажалар ёрдамида беморнинг жонига оро кириши мумкин. Ҳа, у ярим доктор бўлиб қолади.

Бу табаррук ишни бошлаб юбориш осон эмасди. Лекин кўз қўрқоқ, қўл ботир деган яхши гап бор. Дилбар Умаровна хайрли мақсадда бошланган иш яхши натижа билан тугашини қалби ила сеза олди.

У ўзи учун бирон нарса илтимос қилмас эди, лекин гап ожиз, бечораҳол, шафқатталаб ногиронлар устида борар экан, ғururини боса олди. Керакли ташкилотларга ёрдам сўраб мурожаат қилди. Унинг яхши ташаббусини биринчи бўлиб республика ногиронлар жамияти раҳбарлари Содиқ Убайдуллаев ва Фарҳод Абдураҳмоновлар қўллаб-қувватладилар.

— Сиз айтган тиббиёт маскани Марказий Осиё ҳудудида фақат Туркманистонда бор эди аввал. Лекин у энди бошқа давлат бўлиб қолди, бунинг устига анча узоқ. Сиз ишни бошлайверинг, Дилбархон, биз ҳам қараб турмаймиз, одамлар ҳам қараб туришмайди. Мана, кўрасиз.

Содиқ Убайдуллаевич тўғри айтган экан. Дилбар Умаровнанинг даъватига биринчи бўлиб «Электромаш» бирлашмасининг раҳбари Юрий Михайлович Ковалевский «лаббай» дея жавоб беради. У даволаш маркази учун Сирғали туманининг I-мавзесидаги, бирлашмага қарашли уйлардан 34-уйнинг бир неча квартирасини ажратиб берди. Бугина эмас, марказни керакли жиҳозлар билан таъминлашни, электр ва сув харажатларини ҳам ўз зиммасига олди. Сирғали тумани ҳокимияти ҳам ёрдамини аямади. Етишмаётган хоналарни меҳмонхона хўжалиги техникумининг директори Собир Бобоев ўз ташкилоти ҳисобидан ажратиб берди. Ишлар юришиб кетди. Қадди-қомати нозиккина, аммо ғайрат-шижоатга тўла бу аёл ногиронларни деб ўз гарданига қандай катта, салмоқдор юк ортиб олганини кўрганлар, билганлар жим қараб туришмади. Хайрия, саховат дарёси тўлиб-тошиб кетди.

Одатда биз, журналистлар бирон-та яхши иш ташаббускорлари тўғрисида гапирадиган бўлсак, улардан бир-иккитасининг номини тилга оламиз-да, қолганлари ҳақида «...ва бошқалар» деб кетаверамиз. Келинг, бу сафар ўша қоидадан четга чиқайлик ва меъдага теккан ўша сўзни ишлатмайлик. Мазкур саховат, савоб марказини бунёд этишда баҳоли қудрат ҳисса қўшганларни бирма-бир санаб ўтайлик, зеро бу нарса шунга арзийди.

— Қурилиш материаллари саноати ва Енгил саноат вазирликлари, «Нефтьгазқурилиш» бирлашмаси, Савдо вазирлиги, «Сантехмонтаж» бирлашмаси, «Тошшаҳарйўлтранспорт» бирлашмаси, Қуёшдан ҳимоя қилиш материаллари заводи, Республика Қизил Ярим Ой жамияти, «Соғлом авлод учун» жамғармаси, республика»Наврўз» жамғармаси, Болалар фонди, Себзордаги дорихона, «Фотон» ва «Алгоритм» заводлари, «ТМП — информ» Австрия— Венгрия қўшма корхонаси, «Тран—Туркистон» ҳиссадорлик жамияти.

— Буюк Британия «Болаларни асранг» фондининг Марказий Осиё бўлими нархи 10,5 минг доллар бўлган, бош мия, орқа мия ва мушакларнинг фаолиятини ўрганувчи мураккаб компьютер тортиқ қилди...

Кўпдан қуён қочиб қутулмас, деганлари рост экан. Натижа шу бўлдики, республикамиз пойтахтида руҳиятида хасталик аломатлари сезилган 3 ёшдан 30 ёшгача бўлган ногиронларни тиббий қайта тиклаш маркази 1993 йилнинг 27 июнь куни фаолият кўрсата бошлади.

— Лекин бу ишнинг фақат ярми эди, холос, — ўйчан гап бошлайди Дилбар Умаровна. — Тўғри, битта-иккита жуда ҳам оғир, ҳеч иложи қолмаган беморларни биз ўз ҳисобимиздан ҳам даволашга қудратимиз етади, — дейди бош врач, — лекин бизда 50-60 бемор даволанади ахир, уларнинг шунча қаровчиси ҳам бор. Бу 100-120 одам дегани... Шу боис ҳам ташаббускор шифокорлар мазкур масалада ёрдам кўрсатишларини илтимос қилиб, шу яхши ишнинг жойлардаги жонкуярларига мурожаат қилдилар. Ўзига тўқ, иқтисодий жиҳатдан мустаҳкам корхона ёки ташкилот учун битта-иккита ногиронни даволатиш харажатларини ўз зиммасига олиш нима деган гап! «Сизлар бизга мана шу масалада ёрдам беринглар, — хат йўллади жойларга Дилбар Умаровна, — биз эса улар учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз». Баъзида эса тиббий марказ ходимлари ўзларида даволанаётган ногиронлар учун ўзлари ҳомий қидира бошладилар...

Жойлардаги фидойи кимсалар қўл қовуштириб туришмади. Навоий вилоятидаги ибн Сино номли болалар фонди раиси Раиса Борисовна Гильмутдинованинг ташаббуси билан Зарафшон шаҳридаги кон бошқармаси 2 миллион сўм-купонни «Умид» ҳисобига ўтказди-да, ўз ҳудудида яшаётган 20 нафар ногиронни махсус автобусда бу ерга олиб келиб, бир ой даволатиб кетди (эсда қоларли бир нарса: бу ерда кейинчароқ қарамоғида ногирон болалари бор ота-оналар клуби ҳам ташкил этилди). Навоий шаҳридан ҳам 10 нафар ногирон қабул қилинди. Наманган вилояти болалар фонди пул ўтказиб, 15 нафар ногиронни, «Фарғонаазот» комбинати эса 3 та беморни даволаттирди. Кейин Фарғона, Наманган, Сурхондарё, Қашқадарё вилоятлари, Қорақалпоғистон республикасидан ногиронлар йўлланма билан кела бошладилар. Ҳозиргача, 2 ярим йил давомида бу ерда деярли мингдан ортиқ ногирон шифо топиб кетди.

Юқорида биз «Илм-фаннинг энг сўнгги ютуқлари асосида» деган иборани ишлатдик. Бу ердаги шифокорларнинг асл мақсади қутлуғ ва табаррукдир. Улар ўз олдиларига ногиронларни фақат бир неча ой муҳлатга сафга тургазишни мақсад қилиб қўйган эмаслар (бундай муваққат даволаш жараёнини ҳар бир касалхонада ҳам амалга оширса бўлади). Бу ердагилар фаолиятининг қамрови анча кенгроқ. «Умид» шифокорлари ногиронларни, иложи бўлса, бира-тўла оёққа тургазишни ният қилиб қўйганлар. Шунинг учун ҳам улар тиббиёт соҳасида жаҳон илм-фани қўлга киритган барча ютуқлардан унумли фойдаланишни кўзлаяптилар. (Бош врачнинг ўзи ногиронларни бутунлай оёққа тургазиш мавзусида докторлик диссертацияси устида иш олиб боряпти). Бу ерда электрофарез, гипс қўйиш, парафин боғлаш, асабларни игна билан даволаш жараёнида қоннинг меъёрида айланишини таъминлашга хизмат қиладиган магнит усулини қўллаш, шунингдек, ўтли ванналар, тузли, валерьянли, игнабарг ўсимликлар экстракти қўшилган ванналар, женьшень ванналари ишлаб турибди. Турли хил душлар, сув остида гантель тоши билан машқ қилиш асбоблари, ҳар хил тренажёрлар, аэробика ва балет машқлари, юришни ўргатадиган мосламалар, бассейнлар — ҳаммаси беморлар хизматида.

Келинг, бу ўринда қабул қилинган қоидадан яна бир марта четга чиқайлик-да, «...ва бошқалар» деб ўтирмай, ногиронларнинг фидойилари, нафақат фидойилари, балки ота-оналарига айланиб қолган шифокорларни бирма-бир санаб ўтайлик. Булар врачлардан Қ. Расулов, З. Тиловқобилова, О. Бригина, Г. Прябко, Л. Цой, В. Докучаев, уқаловчилар А. Мирзааҳмедов, Я. Шапиро, А. Саматов, ҳамшира Т. Қосимова. Бу кишиларни ҳозирги иқтисодий қийинчилик пайтда ҳақиқий фидойилар деб аташга тўла ҳаққимиз бор, зеро уларнинг барчаси тиббиёт маркази ҳисобига вақтида пул келиб тушсагина ўз маошларини оладилар.

Биз билан суҳбат чоғида Наманган вилоятининг Учқўрғон шаҳридан Роҳила Ҳошимова, Фарғона шаҳридан Зарема Аширматова, Тошкент шаҳридан Валентина Ластовская, Зарафшон шаҳридан Ҳозихон Узоқбоев ўзларининг ногирон фарзандлари ушбу тиббиёт марказида шифо топганлигини қувонч билан гапириб бердилар.

Биз «Умид» тиббиёт марказини тарк этарканмиз, ортимиздан ўнлаб кўз жовдираб қолганини пайқадик. Бу кўзлардан кўп нарсани ўқиб олиш мумкин эди. Лекин бир нарса юракка ғашлик солгандай бўлди.

Гап шундаки, республикамиздаги яккаю ягона бу тиббиёт маркази кунини кунга зўрга улаб, аранг тирикчилик ўтказяпти, аранг фаолият кўрсатаяпти. Наҳотки қудратли Ўзбекистонимизда уни оталиққа оладиган, иқтисодий жиҳатдан ўзига тўқ биронта корхона ёки ташкилот топилмаса? Биз, кўчасидан кулфат четлаб ўтган, соғ-саломат турмуш кечираётган, оёқларимизда мустаҳкам туриб юраётган одамлар нега мана шу ҳақда ўйламаймиз?

— Барибир тиббиёт марказимизнинг истиқболи яхши бўлади, — дейди Дилбар Умаровна хайрлашаётиб. Оқ сариқдан келган, ўрта бўй, кўзлари тийрак бу аёлнинг ғайратига, шижоатига қойил қолмасдан иложимиз йўқ. У ўзининг саховатли юрагига ҳар ойда 50-60 та ташвишни, дардни жо қилиб олади. Бутун ой давомида мана шу ташвиш, мана шу дард билан яшайди. Фақат беморлар оёққа туриб кетгандан кейингина унинг юрагидаги бу ғам-ташвиш тоши қулайди...

Қодиржон СОБИРОВ.

• 1996 йил—Амир Темур йили •

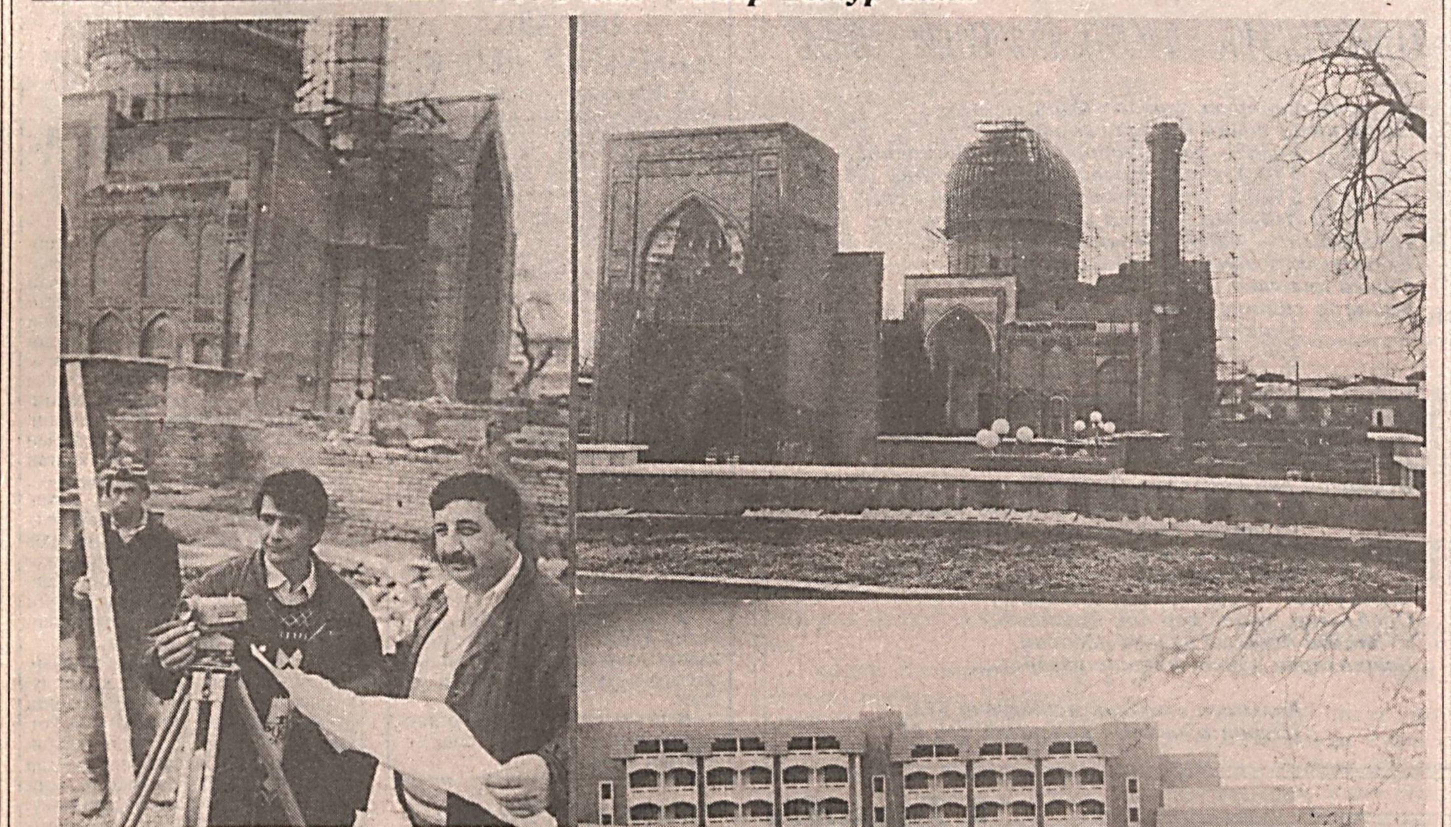

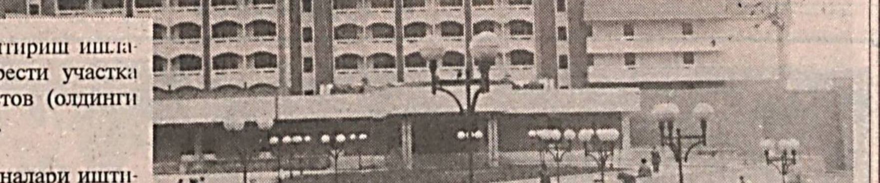

Суратларда: 1. Гури Амир мақбарасида ободонлаштириш ишларини олиб бораётган «Самарқандкиммеҳкурилиш» трести участка бошлиги Альберт Базьян ва прораб Субон Бободустов (олдинги қаторда) галдаги вазифаларни белгилаб олаётган пайт.
2. Гури Амир мақбарасининг бугунги кўриниши.
3. Самарқандда Амир Темурнинг 660 йиллик тантаналари иштирокчиларини кутиб олишга ҳозирлаб қўйилаётган янги «Кўксарой» меҳмонхонаси.

Т. ЗОҲИРОВ олган суратлар.

• Сабоқ

ИЙМОН ВА ИЛМ

Мухбиримиз ушбу мавзуда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг биринчи даражали мутахассиси Аваххон ҳожи Ҳайдаров билан суҳбатлашди.

— Даҳрийлик рағбатлантирилган йилларда «диний хурофот илмий тараққиётга тўсқинлик қилади», «ҳар қандай дин фанга, соғлом ақлга тўсқинлик қилади» деб уқтиришга киришилди. [illegible]

— Бисмиллоҳир Роҳманир Роҳийм!

Пайғамбаримиз Расули акрам саллоллоҳу алайҳи васаллам илм тўғрисида шундай ҳушхабар берганлар: «Кимки илм излаш йўлига чиқса, Аллоҳ таоло унга жаннатга борадиган йўлини осонлаштириб беради». [illegible]

[illegible]

Бу муқаддас осмоний китобда Парвардигор ўзининг [illegible]

[illegible]

Суҳбатдош Оқил АБДУАЗИМОВ.

• Саховат

ОРЗУЛАР УШАЛАДИ

Наманганда «Наврўз — орзу дарахти» деб номланган байрам бўлди. Уни республика болалар жамғармасининг вилоят бўлими ташкил этди. Етим ва оғир хасталикка учраган юздан ортиқ бола бу байрамга таклиф қилинди. Байрам ташкилотчиларининг мақсади болаларга шодлик улашиш, уларнинг ўз имкониятларига бўлган ишончини орттиришдан иборат эди. Байрамнинг барча харажатини Наманганадаги «Дилором» акционерлик жамияти, «Комил қори» хусусий фирмаси ҳамда шаҳар марказий гастрономи кўтарди.

Болаларга катта концерт қўйиб берилди, ёш рассомларнинг ишлари кўргазмаси ташкил этилди, машҳур мультфильмлар намойиш қилинди. Байрам ниҳоясида эса уларга кутилмаган совға — дарахт кўчатлари улашилди. Болалар уларни яхши ният билан ўтқазишди. Дарахт улғайгач, уларнинг орзулари ҳам рўёбга чиқади.

• Қатра

ХИЁНАТ

Туннинг бағрини тилган ҳилол ой тик кўтарилди. Гуласалнинг юрагига эса бир садо такрор ва такрор урилаверарди: «Вақт бўлаяпти, шошилиш керак». Қўйнида мазза қилиб мириқиб ухлаётган қизалоқнинг юзидан оҳиста ўпди-да, уни уйғотиб юбормаслик учун аста-секин ўрнидан қўзғалди. Гуласал турмуш ўртоғи бўлмиш Азиз акасининг ухлаб ётганлигига тўла ишонч ҳосил қилгач, никоҳ кечасида дилига қувонч, бармоқларига ўзгача чирой бериб турган никоҳ узугини олди. У оҳиста «Эй, Худо мен бу покиза узукни хиёнатга ботган бармоғимга тақишга лойиқ эмасман» дея шивирлар эди.

Гуласал узукни бармоғидан суғуриб олар экан, ўша машъум кунни эслади. Бир хаёли ўзини оқлашга тушди: «Мен ҳам аёлман, мени ҳам кийингим, шодон юргим келади. Мана бу, — у эрига совуқ назар ташлаб, — ногирон билан ҳеч қачон бой бўла олмайман». Лекин бу алдамчи хаёл узоққа чўзилмади. «Йўқ, йўқ, мен ахир уни севаман, — деди Гуласал хўрсиниб, эрига термулар экан, — у ҳам мени севади. Мен ахир нима қилиб қўйдим? Содиқ эримга хиёнат, пок юзига оёқ қўйдимку. Тинч оиламни нега Собит аканинг ялтираган кўзлари-ю, бир сиқим пулига алмашдим. Ахир, оч қолаётганим йўқ эди-ку! Азизжон ака, нега мени ўша тўйга Лайло билан жўнатдингиз? Мени қаттиқ назорат қилиб турганингизда, балки мен ўша ифлос даврага қадам қўймас эдим... Йўқ, йўқ, ҳамма айб ўзимда. Сиз ахир менга қаттиқ ишонар эдингиз. Бу покиза тўшакда ўз жирканч танамнинг бўлишига ортиқ ҳаққим йўқ. Азизжон ака, хиёнаткор, алданган ва адашган жуфтиҳалолингизни бир аёл сифатида авф этинг. Қизалоғимизга кўзқулоқ бўлинг! Мендан рози бўлинг!».

Гуласал никоҳ узугини кўзларига суртиб, лабига босди-да яна жойига қўйди. У шунда англаб етдики, унинг бахтли онлари икки пок ниятли севишганларнинг бирга бўлган кезлари экан... У аста-секин бориб эшикни очди-да, сўнгги бор ортига ўгирилиб қаради. У пок тўшагига қарар экан, Азиз акаси билан қизлик иффатлигида илк бор чимилдиқда учрашгани ёдига тушди. Кўзларини чирт юмди. «Йўқ, у кунларни эслашга гуноҳкор қалбнинг ҳаққи йўқ» деган ўй-фикр билан ташқарига чиқди. Гуласал илдам олимлаб кетар экан [illegible]

Дилфуза ҚАРШИБОЕВА,
«Адолат» СДП Сирдарё вилоят Кенгаши котиби.

«Адолат»га жавоб берадилар

«ЭШАК»ДАН ЙИҚИЛГАНМИ, ЁКИ...»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил 24 февраль № 8 (47))

«Адолат» газетаси танқиди изидан» рукнидаги бу мақолада газетанинг 1995 йил 2 декабрь сонида ёритилган «Эркига эрк бериб» сарлавҳали танқидий мақолага Ички ишлар вазирлигининг [illegible]

— Ўзбекистон транспорт прокуратураси томонидан [illegible]

Ўзбекистон транспорт прокуратураси томонидан [illegible]

С. АКРОМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон транспорт прокурори вазифасини бажарувчи, адлия катта маслаҳатчиси.

Ойнаи жаҳонда

25—31 март

ДУШАНБА, 25

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 «Дўстлар учрашганда». Мурод Ражабов.
9.30 «Мактабимиз — фахримиз». Наврўз кўрик-танлови.
10.05 «Ёнгиндан эҳтиёт бўлинг!». Публицистик кўрсатув.
10.35 «Қалдирғоч». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
11.15 «Суғдиёна» камер оркестри Германияда.
12.00 «Ёшлик» студияси. «Тафаккур».
12.35 «Сўнгги найранг». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
Публицистик кўрсатувлар дастури:
18.10 1. «Ватанни севмоқ иймондандур!»
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 2. Биржа ва банк хабарлари.
20.30 «Ахборот».
21.00 3. «Ватанни севмоқ иймондандур!» (давоми).
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 «Адашлар».

II

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.30 «Ахборот» рус тилида).
19.55 «Мўъжиза». Дэвид Копперфильд.
20.20 «Мусиқа, холос...»
20.30 «Ахборот».
21.00 «Курьер».
21.20 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.30 ТВ II намойиш этади.
21.40 «Уфқлар».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара».
23.20 — 00.20 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
18.00 «Палиостоми кўли», «Қўриқхонадаги уйлар». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 21.40

*

21.40 «Резидент»нинг тақдири». Бадиий фильм. 1-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.10 «Лаҳза». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 — 24.00 «Бернора Қориева рақсга тушади». Фильм-концерт.

IV

17.05 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув.
17.40 «Дунё эшиги». «Маърифат» халқаро жамияти иш фаолияти ҳақида (такрор.).
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
20.00 «5+1». Интервью.
20.30 «Оқ соя».
21.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
21.30 «Спорт-тайм». Навоий тоғ-металлургия комбинатида спортнинг ривожланиши ҳақида.

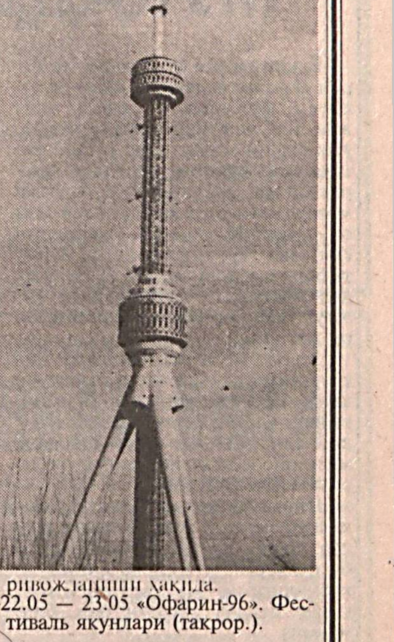

-22.05 — 23.05 «Офарин-96». Фестиваль якунлари (такрор.).

СЕШАНБА, 26

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Наврўз».
9.10 Биржа ва банк хабарлари.
9.25 «Онамнинг ўгитлари».
10.05 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари».
10.30 Ўзбекистон тарихи.
11.00 Немис тили.
11.30 «Ўсмир ва қонун». Služба Тележурнал.
12.00 «Бешинчи довон». Видеоканал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Табиат шайдолари». Телебеллашув.
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Деҳқон баҳори». Публицистик кўрсатув.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Акс-садо». Қуддус Аъзамнинг муаллифлик кўрсатуви.
21.40 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчилар ансамблининг концерти.
22.20 «Мактуб — кўнгил ойнаси».
22.55 Саида Зуннунова. «Ёлғизлик». Теленовелла.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Олам ва одам».

II

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 ТВ II намойиш этади.
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ — журнал».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 «Кинонигоҳ».
23.30 — 00.15 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ноёб кўргазма». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

***

18.20 — 21.40

*

21.40 «Резидент»нинг тақдири». Бадиий фильм. 2-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.10 «Бу ажиб дунё».

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 — 00.05 «Тоғ кўлларининг сири». Телефильм.

IV

17.00 «Отларни ким эгарлайди?», «Уюрда қолишга ҳақли». Телефильмлар.
17.25 «Мусиқий меҳмонхона» (такрор.).
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара».
20.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.20 «Каталог».
21.30 «Соккер-клуб». Футбол шарҳи.
22.35 «Мусиқий Ўзбекистон».
23.05 — 23.55 «Тошкентнома».

ЧОРШАНБА, 27

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 «Хотира». Сайфуддин Йўлдошев.
9.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».
9.30 Саида Зуннунова. «Ёлғизлик». Теленовелла.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Соғлом авлод учун».
10.30 «Янги алифбони ўрганамиз».
11.00 «Ассалом, япон тили».
11.40 «Умр мазмуни». Телеочерк.
12.00 «Синфдош». Тележурнал.
12.30 «Биз танлаган касб».
13.00 «Истиқлол маликалари».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
18.40 Спорт хабарномаси.
18.50 «Осойишталик посбонлари».
19.00 «Соз сеҳри». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шуҳрат Йўлдошев.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.30 «Ахборот».
21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Андижон вилояти.
21.40 Халқаро Театр куни. «Сарҳадлари чексиз санъат». Видеоканал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 «Ёлқин». Тележурнал.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ҳайвонот оламининг сири».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 «Санта-Барбара»
23.10 — 00.10 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
18.00 «Афсоналар ўлкаси». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

***

18.20 — 21.40

*

21.40 «Клиника». Бадиий фильм.
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 «Дунганча тўй». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 «Қора сувсар изидан». Телефильм.

IV

17.00 «Сизга таъзим».
17.30 «Фильмлар ва тақдирлар».
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Жонли тил». Танлов дастури.
21.00 «Дорихона эшитади...» Бевосита мулоқот.
21.35 «Бу бўстон аро...»
22.05 «02» тўлқинида.
22.20 Эълонлар.
22.25 — 23.25 «Тошкент оқшомида».

ПАЙШАНБА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
8.55 «Қутлов». Болалар учун қизиқарли дастур.
9.30 «Ёлқин». Тележурнал.
10.05 Ўзбек тили.
10.35 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Жўрахон ака».
10.50 «Бола бошидан...».
11.30 «Фусункорсан, баҳор».
12.00 «Уран» сайёрасининг йўлдоши». Бадиий фильм.
13.35 «Қишлоқ тадбиркорлари». «Қаловини топсанг». Телеочерк.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Компьютер сабоқлари».
18.45 «Шартнома ҳаққоний бўлсин!».
19.15 «Шеърият». Жуманиёз Жабборов.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Давлат автомобиль назорати бошқармасининг бошлиғи, милиция полковниги Шукрулло Рўзматов билан мулоқот.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Эътироф». Амир Темур жамғармаси. Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.35 Санъат усталарининг концерти.
22.15 «Омад ҳамиша келавермайди». Бадиий фильм.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.35 «Устоз ва шогирд». Ўзбекистон халқ артисти Раҳима Мазоҳидова ва Хурсаной Қодирова.

II

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Фармед».
20.05 «Мусиқа, холос...».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Сизнинг услуб».
21.15 «Автосалон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Кинонигоҳ».
23.45— 00.30 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
18.00 «Тун маликаси гуллаганда».

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

***

18.20 — 21.40

*

21.40 «Пул ранги». Бадиий фильм.
23.10 Янгиликлар.
23.20 Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 — 00.05 «Боғлар кўрки».

IV

17.05 «Дунё ва болалар».
17.35 «Компьютер-ревю» (такрор.).
18.00 «Қўқоннинг латиф ёдгорликлари». Телефильм.
18.10—19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
20.00 «Санта-Барбара».
20.50 «Жанггоҳларда тобланган тақдирлар».
21.10 «Кинематограф».
22.40 «Туризм-ревю».
23.20 — 23.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.

ЖУМА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 «Устоз ва шогирд». Ўзбекистон халқ артисти Раҳима Мазоҳидова ва Хурсаной Қодирова.
9.10 «Бахтиёр шаҳзода».
9.30 Немис тили.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ёдингиздами?». Кинодастур.
10.45 «Талабалик йилларим».
11.15 «Санъат ғунчалари». Концерт.
11.50 «Маърифат» видеоканали.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Ўйлаймиз-у ўйнаймиз».
18.50 «Мулкдор». Телеочерк.
19.15 «Автоолам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Олтин мерос». Халқ артисти Тамарахоним.
21.40 «Ойдаги доғлар»
22.20 «Нигоҳ». Баҳс-мунозара.
23.05 Мусиқий дақиқалар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.40 Футбол. Ўзбекистон кубоги.

II

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Эртаклар оламига саёҳат».
18.35 «Ривоят».
18.45 «Жума тақвими».
18.50 «Эртага — шанба».
19.10 Оҳанглар оғушида.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «RAKS» тақдим этади.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тасвир».
21.25 «Таманно».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.05 «Санта-Барбара».

III

17.50 Янгиликлар.
18.00 «Таманно». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

***

18.20 — 21.40

*

21.40 «Қайсар қизнинг қуйилиши». Бадиий фильм.
23.00 Янгиликлар.
23.10 «Гўзаллик уйи». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 — 00.20 «Шоҳсупа сари».

IV

17.00 «Йўлингиз бехатар бўлсин!»
17.30 «Замандас» (қозоқ тилида).
18.10—19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Дарсга қўнғироқ».
20.30 «Билиб қўйган яхши».
20.55 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.25 «Бизнес-академия».
21.50 «Тақдирлар». Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган артист Раъно Шарипова ижоди ҳақида.
22.25 — 23.55 «Макр, муҳаббат, пул». Вахтангов номидаги Москва Давлат театри спектакли.

ШАНБА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Нигоҳ». Баҳс-мунозара.
9.25 Футбол. Ўзбекистон кубоги.
10.10 «Қизиқарли учрашувлар». Хожибой Тожибоев.
10.50 «Олимп сари». Спорт дастури.
11.10 «Қадимги шўхликлар». Бадиий фильм.
12.25 «Тараннум». Мусиқий дастур.
12.55 — 14.55 «Маънавият» видеоканали.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.40 Спорт хабарномаси.
18.55 «Санъат олами». Ўлмас анъаналар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.30 «Ахборот».
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 1-серия.
21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.15 «Актёрлар ва роллар». Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқали драма театрининг актёри Дилором Сафоева.
23.15 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.10 «Ҳайвонот оламининг сири».
11.10 «Сизнинг услуб».
11.15 «Автосалон».
11.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
12.05 «Кинонигоҳ».
13.4 —14.45 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

* * *

18.00 «Совға».
18.20 «Фармед».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Мактуб».
18.45 «Олам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Оҳанглар оғушида».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 — 24.00 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши
17.55 «Уйғур санъати». Фильм-концерт.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 21.40

*

21.40 «Кўҳна тоғлар афсонаси». Бадиий фильм.
22.55 «Қиз узатиб борганда». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50

*

23.50 — 00.10 «Жонли сайёра».

IV

10.00 «Энг чиройли кемачалар». Болалар учун фильм. 1-серия.
11.20 «Айчурек» (қирғиз тилида).
12.00 «Сирдошим». Ўзбекистон телевидениеси шарҳловчиси С. Турсунова билан суҳбат (такрор.).
12.35 «Рангинкамон» (тожик тилида).
13.15 «Подиум».
13.35 — 14.15 «Ирэндек» (бошқирд тилида).

***

17.10 «Сиз учун учрашувлар». «Юные дарования Узбекистана» камер оркестри.
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.05 «Санта-Барбара».
20.55 «Телеташриф».
21.10 «Бугунги Европа».
21.30 «Олам ва одам».
22.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
22.30 «Эллада».
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

ЯКШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).
8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Устоз ва мураббий». Оқилхон Шарофутдинов.
11.30 «Шоҳруҳ» клуби.
12.00 «Актёрлар ва роллар». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали драма театрининг актёри Дилором Сафоева.
13.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.50 — 15.30 «Нурли келажак». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Дилдан куйлаб, ўйна кувнаб». Концерт.
18.30 «Хазина». Тележурнал.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...».
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Мен халқимнинг юрагида яшайман». Кинокўрсатув.
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 2-серия.
21.35 «Барҳаёт наволар»
22.40 Футбол. Ўзбекистон кубоги.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.30 «Жаҳон киноси юлдузлари».

II

9.00 «Эртаклар оламига саёҳат».
9.20 «Ривоят».
9.30 «RAKS» тақдим этади.
10.00 «Тасвир».
10.25 «Таманно».
10.35 «Мактуб».
10.45 «Олам».
11.25 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
12.10 «Оҳанглар оғушида».
12.20 «Имкон чўққилари».
12.40 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
13.10 Видео янгиликлари.
13.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
14.00 Видео — «О».
15.40—16.40 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

* * *

18.00 «Келгуси ҳафтада».
18.15 Болалар учун. «LEGO сайёраси».
18.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.30 «Панорама».
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Оҳанглар оғушида».
21.15 «Илҳом сатрлари».
21.20 «Фармед».
21.30 «Даракчи».
21.40 «Келгуси ҳафтада».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 Видео — «О».
24.00 — 00.25 Футбол олами.

III

16.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.55 «Ёш истеъдодлар».

*

Россия жамоат телевидениеси
17.20 — 21.50

*

21.50 «Мискар». Телефильм.
22.00 «Панорама».
22.30 — 23.05 «Соғ бўлинг!».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!»
9.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 «Парле ву франсэ». Француз тили ҳамма учун.
12.35 — 13.00 «Эсдалик учун дастхат».

***

18.40 «Сенинг вақтинг»
19.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.30 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.05 «Ўзбекистон — умумий уйимиз». Тамарахоним юбилейига бағишланган кўрсатув.
20.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.05 «Обисумбул» мақбараси ҳақида ҳикоя». 3-кўрсатув.
21.50 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
22.20 «Би-Би-Си» янгиликлари.
22.35 «Бу ажиб дунё».
22.55 — 23.35 «Чинсэн».

● Қадрият

МУҚАДДАСДИР ШУ АЗИЗ ТУПРОҚ

[illegible]

МУЛОҲАЗА УЧУН МАВЗУ

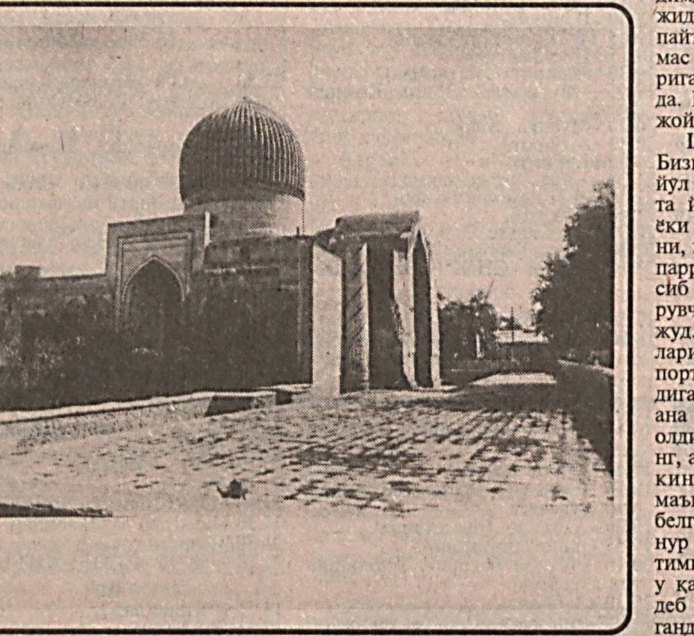

[illegible] ...жо, азиз маскан бўлган. Эътиборсизлик туфайли, кейинчалик бузилиб, ўртасидан йўл ўтган. Бу жойнинг муқаддаслигини билган маҳаллий кишилар машиналарини [illegible] ...борлигини биламан. Беруний кўчасининг «Ғунча» кинотеатри рўпарасида кўп автофалокат содир бўлади. Баъзан ҳеч бир сабабсиз аварияларга учрайди. ДАН ходимлари [illegible] ...либ кетган қабристон, масжид жойлашган бўлиб чиқади...

Мамлакатимизда йўллар кўп. Бу йўллар, шоир айтганидек, «кўп қадим йўллар». Уларнинг кўпчилиги мозорлар ва қадамжолар ёнидан, [illegible] ...ри, тарихчи олимларимиз, ҳаёдовчилар, кенг жамоатчилик бу борада бирор тўхтамга келишар, ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришар.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ.

Абдураҳмон ЖОМИЙ

ОМОНЛИК ИСТАГУВЧИ БЎЛ

[illegible]

● Ичкиликбозлик — иллат

АБУ АЛО ал-МААРИЙ ДЕЙДИ:

[illegible]

● Туркистон — умумий уйимиз

Наврўз Марказий Осиё халқларининг севимли байрами.

● Тафаккур қилинг...

ҲАЁТ ЖУМБОҚЛАРГА ТЎЛА

АҚШ Президенти Авраам Линкольн 1860 йили бу юксак лавозимига сайланган эди. Жон Кеннеди ундан роппа-роса 100 йил кейин яъни 1960 йили сайланди. Иккови ҳам ёлланма қотиллар томонидан ўлдирилди. Иккови ҳам ўз ёнларида бўлган хотинларининг қўлида жон берди. Линкольндан кейин Жонсон деган шахс президентлик курсисига ўтирган эди. Кеннедидан кейин эса Президент бўлиб қолган одамнинг фамилияси ҳам Жонсон... Нариги Жонсон 1808 йили туғилган бўлса, бу Жонсон ундан роппа-роса 100 йил кейин, яъни 1908 йили туғилган. Линкольннинг қотили 1839 йили дунёга келган, Кеннедининг қотили ҳисобланмиш Ли Освальд эса 1939 йили туғилган. Орадаги фарқ яна 100 йил.

Одамга одам ўхшайди дейдилар. Канзас—Сити шаҳридаги китоб дўконида икки киши бир-бирларига рўбарў келдилар-да,ўзаро узоқ тикилиб қолишди. Иккалови бир-бирига шундай ўхшашардики, гўё ҳар бири рўпарасида бошқа одамни эмас, балки кўзгудаги ўз аксини кўриб тургандай буларди. Уларнинг бири Жон Толлер исмли маҳаллий фуқаро бўлиб, иккинчиси бир йил аввал Бельгиядан бу ерга келган Эмиль Мажи исмли киши эди. Уларнинг соч ўстиришлари ҳам бир хил эди, қаншарларидаги кўзойнаклари ҳам. Буни қарангки, иккаловининг елкасида ҳам тухумга ўхшаш туғма холи бор экан. Америка фуқароси 47 ёшда эди, бельгиялик эса 45 ёшда.

Аниқланишича, иккаловининг туриш-турмуши, оилавий шароитлари ҳам ёқа ушларли даражада ўхшаш экан. Иккалови ҳам банкда хизмат қиларканлар. Хотинларининг исмларида фақат битта ҳарф фарқ бор экан: бирининг хотини Мэри бўлиб, иккинчиси Мари экан. Иккаловининг ҳам сочлари сарғиш эди. Жоннинг ҳам, Эмилнинг ҳам тўрттадан ўғли бўлиб, ёшлари роппа-роса 7, 9, 10 ва 12 да экан.

Шотландиянинг Дамфисшир графлигига қарашли Рутвелл қишлоғининг аҳолиси 1965 йили «Дунё бўйлаб 80 кун» фильмини томоша қилишаётган эди. Ёдингизда бўлса, кинофильмда шундай лавҳа бор.: унинг қаҳрамонлари ҳаво шарининг корзинасига ўтирадилар-да, шарни ер билан боғлаб турган арқонни қирқиб юборадилар. Шар ҳавога кўтарилади. Лекин — бу кинода. Бироқ ушбу дам ҳаётда бутунлай кутилмаган ҳодиса рўй беради. Кинода ҳаво шари учиб кетиши ҳамоно қишлоққа осмондан ҳалокатга учраётган қандайдир ҳаво шари келиб қўнади.

Англиянинг Бефордшир графлигига қарашли Дунстейбл қишлоғида истиқомат қилувчи Мелкислар оиласи телевизордан «Титаник» фильмини томоша қилаётган эди. Улкан кема айсбергга урилиб, даҳшатли қарсиллаш янграган пайтда Мелкисларнинг уйида ҳам бирдан қасир-қусур бошланиб кетади. Кейин аниқланишича, худди шу дамларда коинотдан учиб келган муз метеорити улар яшаган уйнинг томини тешиб ўтган ва чердакда чилпарчин бўлган экан...

1911 йили Лондоннинг Гринбери Хилл районида сэр Эдмундсбарини ўлдирганликлари учун Грин, Бери, шунингдек, Хилл исмли жиноятчиларни осиб ўлдиришган. Жиноятчиларнинг исмларини бир-бирига қўшсангиз, воқеа рўй берган қишлоқнинг номи келиб чиқади....

Англияда нашр этиладиган «Уикли Ньюс» газетаси 1976 йил 15 май куни шундай хабарни босди: «Триплетт исмли доя аёл ўз ҳаётида учинчи марта учтадан туғилган эгизакларни қабул қилиб олди». «Триплетт» дегани эса инглизчасига «Учламчи» деганидир...

АҚШнинг Вермонт шаҳрида яшовчи Ватерман (бу фамилия инглизчада «сувли» сўзини билдиради) деган кишининг уйини ҳамиша сув босиб кетаверар экан. Сантехниклар қанча уринишмасин, бу нарсани тўхтатишнинг ҳеч иложи бўлмаскан. Ҳойнаҳой исми жисмига монанд деб шуни айтсалар керакда!

Яна бир қизиқ хабар: 1975 йили гольф ўйинчиси Жим Толлан тўпни шунчалик қаттиқ зарб билан тепибдики, у осмонда учиб кетаётган ўрдакка тегибди. Ўрдак эса шу ерда жойлашган «Урдак» деб аталувчи пивохона ёнига жонсиз ҳолда келиб тушибди.

Мабодо сизни зериктириб қўймаган бўлсам, кўз кўриб қулоқ эшитмаган ҳангомалардан яна бир нечтасини гапириб бераман: Россия ҳукуматининг амалдорлари 1848 йили Никифор деган бойни «Ойга учиш ҳақидаги сафсаталари учун» сургун қилганлар. Яна қаерга денг? Ҳозирги Бойқўнғир, яъни жаҳондаги энг улкан космодромлардан бири жойлашган манзилга...

1973 йил... Бермуд оролларида йўл қоидаларини бузиб, мопедда ўйнаб юрган ака ва укани такси уриб юборади. Лекин зарба унчалик қаттиқ бўлмай, ака-ука тездаёқ тузалиб чиқадилар. Бироқ уларнинг ақли кирмайди. Орадан икки йил ўтгач, худди ўша кўчанинг ўзгинасида, айнан ўша мопедда ўйнаб юрган вақтларида худди ўша таксининг ўзи уларни иккинчи марта уриб юборади. Ҳайратомуз жойи шундаки, бу сафар ҳам таксини ёллаган одам ўша икки йил аввалги шахс экан...

1975 йили Детройт (АҚШ) шаҳрида ёшгина бир бола 14-қаватдан қулаб кетади-да, катта йўлдан ўтиб бораётган Жозеф Фиглок исмли кишининг қўлига келиб тушади. Роппа-роса бир йил ўтгач Фиглок яна худди шу кўчадан ўтиб кетаётиб, боши узра қандайдир чинқириқни эшитади. Қараса, юқоридан яна ўша тирмизак учиб тушяпти... Бир йил давомида гўштига гўшт қўшилиб, бироз оғирлашиб қолганига қарамай, Фиглок уни «илиб» олишга муваффақ бўлади.

Ҳа, ҳаётимизда жумбоқлар ҳали жуда-жуда кўп. У биз ажабланадиган, ҳайратдан ёқа ушлайдиган топишмоқларга тўла. Ҳаёт деганлари балки мана шуниси билан ҳам қизиқ бўлса не ажаб!

Тоҳир БАРАТОВ.

● Тиббиёт

«МОВИЙ ТУТУН»ГА ҚАРШИ

● ***Ҳар учинчи французлик таркибида витамин ва турли маъданли тузлар мавжуд маҳсулотларни доимий равишда истеъмол қилар экан.*** Бу одат кўпроқ аёлларда кузатилмоқда. Уларнинг фикрича, витамин ва турли маъданли тузлар қиш фаслида киши танасидаги чарчоқ ва дармонсизликни бартараф этишда ёрдам беради. Ҳозир бу маҳсулотлар нафақат савдо дўконларида, ҳатто почта бўлимларида ҳам сотилмоқда. Бироқ, француз врачларининг ташвиши шундаки, бу хил маҳсулотларни меъёридан ошиқ истеъмол қилиш ҳам киши соғлиғига зарар келтирар экан.

***

● ***Ироққа нисбатан қўлланилаётган иқтисодий жазо чораси мамлакатда терлама, вабо ва вирусли гепатит каби юқумли касалликларнинг кўпайишига сабаб бўлмоқда, деб баёнот берди Ироқ Соғлиқни сақлаш вазирлиги вакили.*** Масалан, 1992 йил мамлакатда бирор марта вабо билан касалланиш ҳодисаси юз бермаган бўлса, кейинги икки йил ичида ҳар ўн минг кишининг 7 нафари бу касалликка чалинган. Терлама билан касалланиш ўн маротаба ортган. Вирусли гепатит ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, бундай машъум касалликларнинг кўпайиш сабаби мамлакатдаги сув тозалаш иншоотлари, маиший чиқиндиларни қайта ишлаш корхоналарининг иш сифати жуда пастлиги, шунингдек, хориждан келтирилаётган тиббий дори-дармоннинг кескин камайиб кетганидадир.

***

● ***АҚШлик олимлар 1994 йилда Танзаниядаги Серенгети миллий боғи ва Кения чегараларида 1000 дан ортиқ шернинг тўсатдан нобуд бўлиш сабабларини аниқладилар.***

Миннесота штати университети олими Крэйг Пэкиернинг айтишича, шерларга ит вабоси вируси юққан. Бу касаллик ҳайвонлар шоҳи ҳисобланмиш бу жониворларга гиена, шоқол ва қоплонлардан юққан. Улар эса тез-тез уй итларига ҳужум қилиб турар экан. Олимларнинг фикрича, бундай фожиа қайта такрорланмаслиги учун ялпи эмлаш тадбирини амалга ошириш зарур. Бироқ, шерларни эмлашнинг иложи йўқ, шунинг учун уй итларини эмлаш режалаштирилмоқда.

***

● ***Германия аҳолисининг аксарият қисми тамаки маҳсулотларини реклама қилишга бутунлай қарши. «Форса» институтининг ўтган январь ойида олиб борган жамоатчилик сўрови натижасида ана шулар маълум бўлди.***

Сўров қатнашчиларининг 70 фоизи тамаки рекламасини бутунлай тақиқлаш, 50 фоизи эса чекишга қарши курашнинг энг мақбул йўли ушбу маҳсулотнинг нархини кескин ошириш эканини айтган. Шунингдек, жамоат жойларида ва ишхоналарда чекишни ман этиш ҳақида фикр билдирувчилар ҳам кўпчиликни ташкил этди.

Сўровда қатнашганларнинг 7 фоизи эса «мовий тутун»га нисбатан ўзларининг ўта муросасизлигини намойиш этди. Улар нафақат тамаки рекламаси, балки унинг савдосига ҳам бутунлай чек қўйиш керак, демоқдалар.

Шамсиддин ДУНАСАРИЙ

ОДАМНИ БИЛИШ ИЛМИ

(Давоми. Боши ўтган сонларда).

ЕЛКА

Кимнинг иккала елкаси ҳам тор бўлса, у беҳад яхши кишидур.

Елкаси кенг бўлса, билимли ва маърифатли бўлади.

Елкаси катта бўлса, бўшанг ва илмга нўноқ бўлади.

Елкаси йўғон бўлса, ҳар ишда андишали, мулоҳазали бўлади.

Елкаси иҳчамроқ бўлса, заиф ва кўнгли қора бўлади.

КУРАК

Кураги ботганроқ бўлса, иродасиз ва субутсиз бўлади.

БИЛАК

Билаги узун бўлса, нозиктаъб ва олийҳиммат бўлади.

Билаги калта бўлса, бадфеъл, одамларнинг зиён-зарарига бепарво бўлади.

Билаги сержун бўлса, хайру эҳсонли, саҳий бўлади.

Билаги сергўшт бўлса, ҳофиза қуввати ва эркаклик қудрати кўпроқ бўлади.

ҚЎЛ КАФТИ

Кимнинг қўл кафти кичкина бўлса, бу аблаҳлик аломатидур.

Кимнинг кафтида йўғон чизиқлар бўлса, у истеҳзоли ва масхараомуздир.

Кимнинг кафтида ингичка чизиқлар бўлса, у ўғрилик ва эгриқўлликка мойилдир.

Кимнинг кафти бармоқлари калта, нозик бўлса, у ўғрилик ва фисқу фужурга ўчдир.

Кимнинг кафти узун ва тор бўлса, у маҳмадона, беадаб, аммо жасурдир.

БАРМОҚ

Бармоқлари жипс бўлса, ҳимояталаб ва истеҳзолилигидан белгидир.

Бармоқлари ажралган бўлса, ундай киши молсеварлигидан нишонадир.

Бармоғи калта бўлса, ақл-ҳушли, ҳам заковатлидир.

Бармоғи дағал, калта бўлса, мазах қилишни ёқтирадигандир.

Бармоғи ўртача бўлса, яхшилик ва эзгулик дахлдор кишидир.

ТИРНОҚ

Тирноқ ўртача оқиш рангда бўлса, ундай киши зийрак ва ақлли бўлади.

Тирноқ юпқа, қора бўлса, андек зеҳнли ва фаҳм-фаросатли бўлади.

Тирноқ суякка ёпишиб турса, ундай киши бир оз шармли ва идрокли бўлади.

ҚОРИН

Қорин нозик, мулойим бўлса, ақл-ҳушли ва тан саломатлигини билдиради.

Қорин катта бўлса, зинони яхши кўришлигини англатади.

Қорин жуда семиз бўлса, фаҳшга ўч ва зиногарлигини кўрсатади. Қорин ўртача бўлса, мард ва жасурликни билдиради.

Қорин нотавон, камқувват бўлса, кўнгли бўш ва қўрқоқлигидан шаҳодат беради.

БИҚИН

Биқин (ёнбош) суяги заиф, ингичка бўлса, заифюрак ва қувватсиз бўлади.

Биқин сергўшт бўлса, аҳмоқ ва аблаҳ бўлади.

ЯҒРИН

Яғрин кенг бўлса, бардошли ва ғазабкибрли бўлади.

БОЛДИР

Болдир қадди-қоматга мос келса, хайрли ишларга мойил ва илмпарвар бўлади.

Болдир ҳомилали аёл қорнидек дўппайган бўлса, бажҳуй, зиногар ва бешарм бўлади.

Болдир йўғон бўлса, аблаҳ ва нодон бўлади.

Болдир озғин, камгўшт бўлса, унинг яхши ва пок инсонлигидан дарак беради.

(Давоми келгуси сонда).

«Ўзбекистон темир йўллари» Давлат ҳиссадорлик компаниясининг Фарғона бўлимида халқ хўжалик юклари ташиш салмоғини кўпайтириш, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш билан бирга спортни ривожлантиришга ҳам катта эътибор берилмоқда.

Суратда: Фарғона темир йўл бўлими бошлиғининг ўринбосари, «Темирйўлчи» футбол командаси президенти Раҳматжон Эркабоев команданинг моҳир ўйинчиси Саминжон Қурбонов билан суҳбатлашмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Фойдали маслаҳатлар

● Очиқ рангли, гули чиройли клеёнка хонтахта, столни безаб туради. Бундай клеёнканинг ранги унниқиб кетмаслиги учун тенг миқдор сирка аралаштирилган сувга латта намлаб артинг. Совун ёки бирон хил порошок билан ювилган клеёнка хираланиб қолади. Клеёнка устига иссиқ чойнак қўйиш ҳам ярамайди. Акс ҳолда изи тушиб қолади. Шунингдек, клеёнка устига чойшаб тўшаб, дазмол ҳам босиб бўлмайди.

***

● Ювган кирингизни намлигида йиғиб олишга улгурмадингиз. Энди дазмол босиш оғир. Шунда чойшабни ҳўллаб дазмол босиладиган буюм тагига ёзсангиз иш енгил кўчади.

***

● Олма пироги пиширмоқчисиз. Бундай пайтда хамирнинг ширасини ошиқроқ қилингу, олма устига шакар сепманг. Олма пирог пишиб чиққач, устига мўлроқ қанд упа сепсангиз ҳам бўлаверади. Олмага шакар сепилса, кўнгилдагидек бўлмайди.

***

● Патли сочиқни ювиб бўлгандан кейин бир сиқим туз ташланган сувда бир оз тутсангиз пати босилиб кетмайди. Бундай сочиқни дазмоллаш шарт эмас.

***

● Капрон ва эластик пайпоқларни харид қилган замони илиқ сувга чайиб, намини сочиққа сингдириб олинг. Шунда пайпоғингиз сизга узоқ хизмат қилади. Бундай пайпоқларни ҳар кийганда ювиб қўйишни унутманг.

***

● Капрон пайпоғингизнинг ипи виз этиб сўкилиб кетди. Лекин бир пойи бутун. Шунда бу пайпоқни ташлаб, бошқасини олишга шошилманг. Йиғилиб қолган шундай пайпоқларингизни ахтариб кўринг. Худди шунга ўхшаган пайпоқ чиқиб қолиши мумкин. Ранги бошқачароқ дейсизми? Хўжалик моллари дўконида «Элегант» деган ранг бор. Шу билан иккала пайпоқни бўясангиз ранги бир хил бўлади, қуяди. Бир пакет бўёқ саккиз жуфт пайпоқ бўяшга етади.

***

Қишлик кўйлагингизга ёғ томиб кетди. Шу заҳоти сизни химчисткага «қачон олиб бораман» деган ташвиш босади. Шошилманг. Бундай пайтда бўр ва тиш порошоги асқотади. Ёғни бўрга шимдириб олинг. Устидан тиш порошоги сепинг. Порошокни босиброқ қўйингда, кечаси билан шундай қолдиринг. Эрталаб порошокни эҳтиётлик билан қоқиб ташланг. Юқини чўтка билан чўтканг. Қарабсизки, доғдан асар ҳам қолмайди.

● *Қилмиш — қидирмиш*

ҚАЙНОНА ЗУҒУМИ

Ғиждувонда одатдан ташқари воқеа рўй берди. Туман суди шу туман фуқароси, 7 фарзанднинг онаси, 45 ёшли Обида Гадоевани Ўзбекистон Республикаси Жиноят Мажмуасининг 103-моддаси II-қисми билан айбдор деб топиб, 5 йил озодликдан маҳрум қилиш ҳақида ҳукм чиқарди.

Хўш, нега шундай бўлди? Келинг, ушбу фожеа илдизига чуқурроқ назар ташлайлик.

...Озода эндигина 21 ёшга кирган эди. Унинг ҳам муҳаббат ҳақидаги ширингина хаёллари бор эди. Оила, қатор ўғил-қизларни вояга етказиш бахтини ўйлаганида дунё-дунё орзу-ниятлари қанотида учиб юрарди у.

Уй-хаёллари бир жойда қарор топмай туриб уни узатишди. Ширингина тўй бўлиб ўтди. Кўп ўтмай бу тўй уйқудаги тушга айланди-қолди...

Ёш келин «асал ойи» тугамасданоқ, турмушнинг заҳрини юта бошлади. Қайнона томонидан ўринсиз таҳқирлар, ҳақоратларга рўбарў бўлди. Орадан уч ой ўтгач, кўзлари кўкариб, онасиникига келди. Ушанда ҳаётдан ҳам, оиладан ҳам кўнгли совиб бўлганди унинг. Бироқ катталар насиҳат қилдилар: «Биринчи бахтингни асра. Ҳаммаси ўтиб кетади», — дейишди.

Аммо, қайнона аввалига «тандирга ўт қала», дея калтаклади. Тўйга бормоқчи бўлган келинининг қулоғидан зиракни юлиб олиб, қонга бўятди. Томга буғдой ёйдирди, натижада ҳомиласи нобуд бўлди...

1995 йил 12 июнь эрталаб бўлиб ўтган воқеа эса Озоданинг сабр-косасига қуйилган охирги томчи ролини ўйнади.

Судда сўз олган гувоҳ М. Қодирова ёш келиннинг шу куни ҳолатини қаттиқ изтироб, кўз ёши билан эслайди.

Ушанда Озода қайнонасига чой дамлаб келтирган. Қайнона эса келинни қуйиб берган қайноқ чойни унинг юзига ва кўкси аралаш сочиб юборган. «Тур, бор ишингга», — дея ҳақоратлаган. Озода кўкрагининг қизариб куйган жойини дугонасига кўрсатибди. «Қачонгача чидайсан бу ҳақоратларга? Бригадирга айтамиз» дебди М. Қодирова. «Қуявер, биринчи бахтим дарз кетмасин, қайнонам тушуниб олар, яхши бўлиб кетар», — дея, жабрдийда аввалига ёпиғлиқ қозонни ёпиғлигича қолдирибди.

Лекин таҳқир, ҳақоратлар унинг бағрини зулукдек сўрган бўлса кераки, ўша куни ўз жонига қасд қилди у. Ўзини ҳам, биринчи бахтини ҳам нобуд қилди.

Изтироб ила ўйга толасан, киши! Саволлар силсиласи қийноққа солади. Нега Озода ҳаётдан эрта кўз юмди? Унинг гуноҳи нима эди?

Ўғлининг бошини қовуштириш учун кечалари умид билан кўрпа-тўшак тиккан, бозорда матоларнинг сарасини излаган қайнонаси нега бунчалик жаҳл отига минди? Етти фарзандни улғайтирган аёл нега яна бир фарзандни — келини Озодани тарбиялаш, билмаганини ўргатиш ўрнига, ҳақоратлар ёғдириб, унинг ўлимига сабабчи бўлди?

Тўғри, қайнона-келин можароси неча-неча асрлардан бери мавжуд, аммо, келишмовчилик қай даражага кўтарилганида ҳам уни тинч йўл билан, муроса ила ҳал қилиш мумкин эди-ку!.. Келинни қизи сингари севгувчи қайноналар, қайнонасини она қатори ардоқлагувчи, ҳурмат қилгувчи келинлар ҳам бор-ку дунёда!

Ҳақиқатга тан берадиган бўлсак, 20—25 йил меҳр ардоғида авайлаган, кўзингизнинг оқу қорасига айланган фарзандингизга осмондан тушгандек пайдо бўлган келинчак «хўжайин» бўлиб олса,чиндан оғир, албатта. Бу вазиятда қайнона ҳам тушуниб, унинг кўнглига йўл топа олиши зарур. Ёки, бир хонадоннинг эрка қизи иккинчи хонадонга қадам босади. Бу уй, ундаги тартиблар келинчакка бегона. Дили орзуларга лим-лим тўлган ёш бекага ҳам то янги шароитга ўрганиб олгунича фурсат бермоқ керак. Унинг кўнглига йўл топа олмоқ зарур.

Бизнингча, оиланинг тинчлиги, ёшлар камолоти, уларнинг тотув бўлиб яшашларида қайнонага жуда катта масъулият юклатилади. Зеро, қайнона кўпни кўрган, тажрибали аёл. Бир вақтлар келинлик унинг ҳам бошидан ўтган. Ўша дамларда келин нималарга иштиқ бўладию қандай нарсалар уни севинтиради, нималар кўнглига оғир ботади, ҳамма-ҳаммасини билади-ку!

Қайноналар ўз келинларига зулм қилишлари, уларни ноҳақ қийнашлари билан энг аввало ўз ўғилларига қаттиқ азоб бераётганликларини унутмасликлари керак. Уз фарзанди на хотиндан, на онадан кечолмай, икки ўт орасида қийналиб — ёнишини ўйлашлари лозим.

Оллоҳга шукрлар бўлсинки, орамизда онадек меҳрибон қайноналар бор. Бироқ, афсус, ўғлининг хотинга меҳрибонлиги, севиб ардоқлашини кўролмайдиганлари ҳам топилиб қоларкан...

Озоданинг қайнонаси — Ғиждувон туманидаги С. Жабборов номли хўжаликнинг Қорабош қишлоғида яшовчи Обида Гадоева ҳам ана шундай келинкуш қайноналардан бири эканлиги маълум бўлди.

У билиб туриб жиноятга қўл урди. Келинини нафақат фарзанд, балки инсон ўрнида ҳам кўрмади. 1994 йилнинг май ойида куёв хонадони дарвозасига ёр-ёрлар билан қадам қўйган қиз бир йил ўтгач ўз жонига қасд қилишга мажбур бўлди.

Обида Гадоева қудалардан бош уриб, кечирим сўраш у ёқда турсин, ҳатто марҳума келинининг таъзиясига ҳам бормади. Лоақал дуойи-фотиҳа билан ўз айбини ювиш, унинг руҳини қиттак бўлсада шод этишни ўйламади.

Суд жараёнида у ўз айбига иқрор бўлмасдан, ҳуқуқ посбонларини чалғитишга уринди. Бироқ қилни қирқ ёрувчи қонун ҳимоячилари шафқатсиз қайнонанинг айбини бўйнига қўйдилар. Қатор гувоҳлар ҳам Обида Гадоева ёш Озоданинг ўлимига ягона сабабчи эканини эътироф этишди.

Бу ўринда биз Озоданинг куёви бўлмиш йигит номига ҳам анча-мунча таъна гапларни айтмоқчимиз. Наҳотки, у ўз қаллиғи қайнона қўлида таҳқирланаётганини, азоб-уқубатларга дуч келаётганини кўриб-билмаган, оқибатда катта фожеа рўй бериши мумкинлигини ўйламаган бўлса? Ўйлаганида, бирор чора-тадбир кўрганида эди, ун гулидан бир гули очилмаган келиннинг жони омон қолган буларди, албатта.

Мамлакат МАРДОНОВА,
Бухоро вилояти Ғиждувон тумани судьяси.
Гулнора САМИЕВА,
«Адолат»нинг Бухоро вилояти бўйича ўз мухбири.

Адолат
Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг газетаси
Adolat عدل justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Таҳрир ҳайъати: Турғунпўлат ДАМИНОВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Нажмиддин КОМИЛОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Чоржау АБДИРОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Турғунбой МАДИЁРОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ, Шуҳратжон АЛИМАТОВ.

Телефонлар:
Қабулхона — 33-41-89, 36-55-70
Котибият — 36-57-93
Бўлимлар — 36-56-71
Реклама ва эълонлар — 36-58-44.

Навбатчи муҳаррир — Қ. СОБИРОВ. Навбатчи — С. САЙДИСЛОМОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди.
Буюртма Г— 0164.
7495 нусхада.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000,
Тошкент ГСП
Матбуотчилар кўчаси 19.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси; 41-уй.

1 2 3 4 5 6